

Evaluatie van het azc Oisterwijk - 2021

Een onderzoek naar de ervaringen van
betrokkenen met het azc in Oisterwijk

Evaluatie van het azc Oisterwijk - 2021

Een onderzoek naar de ervaringen van
betrokkenen met het azc in Oisterwijk

drs. K. du Long
L. Verhoeven Msc.
drs. M. Smulders

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van gemeente Oisterwijk

Auteurs

Karin du Long, Loet Verhoeven en Mirjam Smulders

PON publicatienummer

211325-01

Datum

september 2021

© 2021 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond en doel van het onderzoek	6
1.2 Methode van het onderzoek/leeswijzer	6
2 De mensen van het COA	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Over de bewoners van het azc Oisterwijk	8
2.3 Woonduur en uitstroom naar reguliere huisvesting	8
2.4 Participatie en dagbesteding	9
2.5 Onderwijs	10
2.6 Veranderingen in de afgelopen 2 jaar	10
2.7 Aandachtspunten voor de toekomst	12
3 Bij het azc betrokken organisaties	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Wat gaat er goed?	13
3.3 Wat gaat er minder goed?	15
3.4 Aandachtspunten voor de toekomst	17
4 Direct omwonenden van het azc	20
4.1 Inleiding	20
4.2 Kennis over het azc Oisterwijk	20
4.3 Contact met COA en gemeente	20
4.4 Negatieve ervaringen met het azc	21
4.5 Positieve ervaringen met het azc	23
4.6 Aandachtspunten voor de toekomst	23
5 Burgerpanel Oisterwijk	25
5.1 Inleiding	25
5.2 Algemene opvatting	25
5.3 Kennis over het azc	26
5.4 Ervaringen met het azc	27
5.5 Ervaren van overlast	29
5.6 Gevoelens van onveiligheid	30
5.7 Azc onderdeel van de Oisterwijkse samenleving	32
5.8 Aandachtspunten voor de toekomst	33
6 Slotbeschouwing	34
Bijlage A Lijst met geïnterviewde organisaties	36
Bijlage B Respons Burgerpanel Oisterwijk	37
Bijlage C Vragenlijst Burgerpanel Oisterwijk	38

Samenvatting

Achtergrond en doel van het onderzoek

De gemeente Oisterwijk heeft met het COA een bestuursovereenkomst over het azc Oisterwijk afgesloten. Deze overeenkomst nog tot en met juni 2022. Voordat deze overeenkomst ten einde loopt, wil de gemeente een evaluatie over de aanwezigheid van het azc laten uitvoeren. Het doel van deze evaluatie is om, via onafhankelijk onderzoek door Het PON & Telos, inzicht te krijgen in hoe inwoners van de gemeente Oisterwijk en diverse stakeholders de aanwezigheid van het azc in de afgelopen 2 jaar hebben ervaren. In de periode tussen juli en september 2021 heeft Het PON & Telos de evaluatie onder de verschillende onderzoeksgroepen uitgevoerd in opdracht van de gemeente Oisterwijk.

Hoofdstuk 2: De mensen van het COA

We spraken met de twee locatiemanagers van het azc over de bewoners van het azc, hun verblijfsduur, hun achtergrond, de dagbesteding en het onderwijsaanbod. Momenteel wonen er 400 mensen in gezinnen en 58 amv in het azc Oisterwijk. Bijna geen enkele bewoner is afkomstig uit een veilig land zoals Marokko of Algerije. De bewoners nu komen voornamelijk uit Syrië, Iran en Eritrea. De coronaperiode is zowel voor bewoners van het azc als voor medewerkers een lastige periode geweest. Er was weinig te doen voor bewoners en daarnaast kampte het azc met een grote corona-uitbraak onder 42 amv.

Sommige bewoners wonen maar kort in Oisterwijk, andere langer. Sinds januari 2020 loopt de pilot Regioplacering in de Regio Hart van Brabant. Het doel hiervan is om in een vroegtijdig stadium samen vast te kunnen stellen wat de beste route is voor een vergunninghouder (een asielzoeker met een verblijfsvergunning) om in te burgeren en te participeren in de lokale samenleving. Vergunninghouders die aan deze (arbeidsmarkt)regio gekoppeld zijn, worden dus in het azc Oisterwijk gehuisvest tot zij kunnen uitstromen naar een reguliere woning in de gemeente waaraan zij door het COA zijn gekoppeld. Zo'n 80% van de huidige bewoners van het azc Oisterwijk is gekoppeld aan een van de regiogemeenten. Helaas is er door de huidige woningmarktcrisis stagnatie in de doorstroom van vergunninghouders naar gemeenten.

Het COA heeft voor de participatie en integratie van bewoners in de samenleving goed contact met de gemeente (wethouder participatie en integratie) en diverse stakeholders zoals ContourdeTwern. Deze laatste voert samen met het COA de zogenaamde Meedoen Balie uit, een project van waaruit contacten tussen bewoners azc en het dorp bevorderd en versterkt worden. Ook is er samenwerking met De Sociale Werkplaats en helpen bewoners van het azc mee in de groenvoorziening in de wijk.

Op het terrein van het azc zijn ook 2 scholen gevestigd, een voor basisonderwijs, een voor voortgezet onderwijs.

Aandachtspunt voor het onderwijs aan amv is het praktijkonderwijs, dat is nu onvoldoende opgenomen in het onderwijsaanbod. Er wordt op verschillende manieren en met verschillende stakeholders geprobeerd om meer praktijkgerichte activiteiten op het azc Oisterwijk aan te kunnen bieden aan amv.

In de afgelopen coronaperiode is het aantal incidenten op het azc verminderd ten opzichte van de periode ervoor, aldus de managers. Mogelijk komt dit door een aantal zaken die in de afgelopen tijd veranderd zijn. Zo is er een landelijke ketenmarinier aangesteld met als opdracht aan te sturen op een gezamenlijke aanpak van overlastgevende asielzoekers. Ook is er een landelijke ketenmarinier aangesteld specifiek gericht op amv. Verder is er rondom het azc (Vennelaan, Scheibaan en de Kievitsblekweg) camerabewaking geplaatst. Ook het contact tussen politie en COA is geïntensiveerd, er is meer overleg als een amv overlast veroorzaakt en er is een jaarlijkse dag waarop politie en medewerkers van het azc kennis uitwisselen en casussen oefenen. Ook is het Openbare Orde Overleg tussen COA, gemeente, politie en Officier van Justitie geïntensiveerd van 8 naar 6 weken.

Verder is het omwonendenoverleg geïntensiveerd, dit vindt nu twee keer per jaar plaats. Ook is er een online en telefonisch meldpunt waar inwoners klachten en meldingen kunnen doorgeven en wordt er periodiek een digitale nieuwsbrief met informatie over het azc uitgebracht. Ook heeft het COA een communicatieplan gemaakt.

Vanuit het COA zijn twee aandachtspunten voor de toekomst genoemd: indien de bestuursovereenkomst verlengd wordt, is verlenging voor een langere periode (bijvoorbeeld 10 jaar) wenselijk. Dan is het mogelijk om plannen voor langere termijn te maken en investeringen te doen. Verder is ook de aanwezigheid van politie bij het omwonendenoverleg, door roostertechnische redenen nu niet altijd mogelijk, gewenst.

Hoofdstuk 3: Organisaties betrokken bij het azc

We organiseerden twee groepsgesprekken voor stakeholders. Stakeholders die niet aanwezig konden zijn, konden hun ervaringen met ons delen via een online vragenlijst. In totaal hebben we ervaringen opgehaald van 21 stakeholders werkzaam bij 16 verschillende organisaties (zie bijlage A).

De meeste stakeholders hebben overwegend positieve ervaringen met het azc en de bewoners ervan. Ze vinden de samenwerking met het COA en gemeente prettig gaan, werken met veel plezier op het azc. Ook is de sfeer prettiger omdat de groep overlastgevende bewoners zeer beperkt is ten opzichte van het verleden. De functie van ketenmarinier en daarmee dus meer structurele aandacht voor overlastgevers werpt zijn vruchten af.

De meeste bewoners van het azc zijn gemotiveerd en de kinderen zijn zeer leergierig. Er is een goede samenwerking met regulier onderwijs, kinderen die op het azc wonen hebben veel contact met Nederlandse kinderen. Om de verbinding tussen inwoners en het dorp te leggen is er het project de Meedoen Balie, uitgevoerd door ContourdeTwern en hebben er verschillen projecten tussen azc bewoners en inwoners plaatsgevonden. Ook zien stakeholders dat het COA bezig is met stapjes in de goede richting om de negatieve beeldvorming over het azc te doorbreken. Er is een periodieke nieuwsbrief met feiten en cijfers over het azc en een meldpunt voor klachten. Door de pilot Regioplacering krijgen statushouders in de regio een woning. Daarmee kunnen bewoners van het azc al eerder inburgeren, vrijwilligerswerk of betaald werk verrichten en hoeven ze niet nog eens ver te verhuizen.

Er zijn ook enkele zaken die minder goed gaan. Zo hebben verschillende horecaondernemers negatieve ervaringen met het in dienst nemen van jonge asielzoekers omdat zij vaak niet gewend zijn volgens Nederlandse normen te werken (ingeroosterd, maandelijks loon et cetera). Een schakel tussen arbeidspotentieel en ondernemers die medewerkers zoeken ontbreekt. In de verwijzing van hulpbehoevende kinderen naar de GGZ zit een grote vertraging, deels door bureaucratische redenen. Deze problematiek zou veel meer regionaal opgepakt moeten worden. Regelmatig zijn er geen tolken beschikbaar om communicatie tussen professional en asielzoeker mogelijk te maken. Tot slot noemen stakeholders de vaak negatieve berichtgeving over het azc in de lokale media.

Stakeholders geven diverse aandachtspunten mee: zoals eerder gezegd zou er een link moeten zijn tussen ondernemers en arbeidspotentieel op het azc. Verder zou het COA meer aandacht moeten besteden aan het verbeteren van communicatie naar inwoners, ondernemers en professionals. Ook zouden positieve verhalen over het azc meer naar buiten gebracht moeten worden, via bijvoorbeeld de sociale mediakanalen van het COA. Verder verdient de fysieke ligging van het terrein aandacht: het is nu een gesloten door bossen en hekken omheind terrein. Vanuit politie is een pro-actievere rol van azc/beveiligers gewenst is. Bijvoorbeeld bij het signaleren van strafbare feiten, het zelf aanhouden van azc bewoners die strafbare dingen doen of het zelf verwijderen van personen op het azc terrein die er niet thuishoren.

In de uitstroom van vergunninghouders is momenteel sprake van stagnatie. Een meer regionale aanpak of regio specifieke afspraken is hierin wenselijk. Stakeholders vanuit het onderwijs mee dat de aansluiting van het onderwijs op het azc naar regulier onderwijs verbetering behoeft om te voorkomen dat leerlingen weken thuis zitten. Tot slot verdient zowel de huisvesting van de school op het azc als de units waar de amv wonen, aandacht. De gebouwen zijn hoognodig aan renovatie of vervanging toe.

Hoofdstuk 4: Direct omwonenden van het azc

Eind augustus spraken we in en groeps gesprek met 12 direct omwonenden van het azc Oisterwijk. In een viertal straten rondom het azc heeft de gemeente een uitnodigingsbrief in de brievenbus gedaan. 6 omwonenden die niet bij het gesprek aanwezig konden zijn, vulden een korte online vragenlijst over hun ervaringen met het azc in.

De meeste omwonenden zijn niet of nauwelijks op de hoogte te zijn van het reilen en zeilen op het azc. Over het contact met en communicatie vanuit COA en gemeente zijn de meeste omwonenden eensgezind: ze ervaren geen of nauwelijks communicatie vanuit het COA of de gemeente over het azc. Ook is er onduidelijkheid over wie wel of niet mogen aanschuiven bij het omwonendenoverleg. Graag zouden omwonenden meer informatie willen over het reilen en zeilen op het azc. Ze weten niet wie er wonen, waar zij vandaag komen en of dit gezinnen of amv zijn. Omwonenden hebben behoefte aan een aanspreekpunt voor vragen of meldingen en sommigen hebben het idee dat op meldingen geen feedback wordt gegeven. De mensen die kortere tijd in de buurt van het azc wonen zijn positiever gestemd. Ze ervaren minder overlast en een omwonenden geeft aan trots te zijn op een land waar asielzoekers opgevangen worden.

Negatieve ervaringen van de omwonenden gaan met name over gebrek aan communicatie vanuit azc en gemeente, zoals ook hierboven genoemd. Sommige omwonenden voelen zich onveilig rondom het azc of vinden het voor hun kinderen onveilig om bijvoorbeeld 's avonds alleen langs het azc te fietsen. Omwonenden hebben het gevoel dat incidenten op het azc onder de pet worden gehouden en dat de gemeente en politie hier niet open en eerlijk over zijn. Bovendien vinden ze dat er te weinig handhaving / toezicht is op en rond het terrein van het azc. Er gebeuren volgens enkele omwonenden veel illegale dingen waar niet door politie of beveiliging op ingegrepen wordt.

Aandachtspunten vanuit omwonenden liggen met name op terrein van communicatie. De bestaande communicatiemiddelen van het COA (de nieuwsbrief en het meldpunt) zijn bij de aanwezigen niet bekend.

Verder zou de gemeente meer acties kunnen initiëren waarbij ontmoeting tussen azc bewoners en inwoners van Oisterwijk voorop staan. Mogelijk hebben andere azc's hier goede voorbeelden van. Ook zou de handhaving op en rondom het terrein van het azc beter worden, er gebeuren nu in de ogen van omwonenden nog teveel illegale activiteiten rondom het azc buiten het zich van beveiliging of politie. Tot slot willen omwonenden geïnformeerd worden over het proces van besluitvorming tot een eventuele verlenging van de bestuursovereenkomst.

Hoofdstuk 5: Burgerpanel Oisterwijk

Eind juli hebben we de panelleden van het Burgerpanel Oisterwijk gevraagd naar hun ervaringen met het azc. In totaal werkten 502 van de 1.065 panelleden mee aan het onderzoek (responspercentage 47%).

Meer dan de helft van de panelleden (54%) vindt het over het algemeen een goede zaak dat er in Nederland asielzoekers worden opgevangen. Iets minder dan de helft (45%) vindt het ook een goede zaak dat het azc in Oisterwijk asielzoekers opvangt. Een deel van de panelleden staat dus wat minder positief tegenover opvang in de gemeente Oisterwijk dan dat zij staan tegenover opvang (elders) in Nederland.

Driekwart van de panelleden geeft aan een beetje op de hoogte te zijn van wat er gebeurt in het azc. Een kwart geeft aan helemaal niet op de hoogte te zijn. Daarnaast geeft 18% van de panelleden aan dat zij op dit moment voldoende worden geïnformeerd over het azc. De meerderheid van de panelleden die vindt dat zij onvoldoende worden geïnformeerd, heeft hier wel behoefte aan. Iets meer dan een derde weet waar zij terecht kunnen bij vragen, opmerkingen of klachten over het azc.

13% van de panelleden heeft in de afgelopen 2 jaar het azc bezocht. Denk aan bezoek van een open dag of werkgerelateerd bezoek. Daarnaast heeft meer dan de helft (58%) wel eens contact (gehad) met een of meerdere bewoners van het azc. 10% heeft hier regelmatig contact mee.

63% van de panelleden heeft in de afgelopen 2 jaar nooit overlast ervaren door de aanwezigheid van het azc in Oisterwijk. 21% heeft in deze periode een enkele keer overlast ervaren. 13% ervoer regelmatig overlast en 3% vaak. 81% van de panelleden die wel eens overlast heeft ervaren, geeft aan dat deze overlast in de afgelopen 2 jaar enigszins tot

duidelijk is toegenomen. De ervaren overlast bestaat vaak uit overlast van groepjes jongeren in en rondom supermarkten en het centrum.

60% van de panelleden heeft zich in de afgelopen 2 jaar nooit onveilig gevoeld door de aanwezigheid van het azc in Oisterwijk. 25% heeft in deze periode een enkele keer onveilig gevoeld. 10% voelde zich regelmatig onveilig en 5% vaak. 62% van de panelleden die zich wel eens onveilig hebben gevoeld, geeft aan dat hun onveiligheidsgevoelens in de afgelopen 2 jaar enigszins of duidelijk zijn toegenomen. Panelleden geven aan zich geïntimideerd te voelen door groepjes asielzoekers die hun taal niet spreken en regelmatig voet- of fietspad blokkeren. Ook zou de negatieve berichtgeving over het azc bijdragen aan gevoelens van onveiligheid.

55% geeft aan dat het azc Oisterwijk in hun ogen geen deel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving. Vaak genoemde redenen hiervoor zijn dat het azc zich aan de rand van Oisterwijk bevindt en dat er weinig interactie is met de Oisterwijkse bevolking.

Tot slot vroegen we panelleden waar de gemeente aandacht aan zou besteden als het azc in Oisterwijk blijft de komende jaren. De antwoorden lopen hier uiteen van het opvangen van de juiste, zorgbehoevende mensen, aandacht voor de veiligheid van inwoners van Oisterwijk en aandacht voor de integratie van asielzoekers en hen meer betrekken bij de Oisterwijkse samenleving.

Hoofdstuk 6: Slotbeschouwing

Als we de verschillende onderdelen van de evaluatie overzien, vallen een paar zaken op:

- Bekendheid van communicatie COA onder direct omwonenden en inwoners is gering;
- Onduidelijkheid over samenstelling omwonendenoverleg;
- Discrepancie tussen beleving inwoners en feitelijkheden
- Fysieke ligging azc op afstand

Overall zijn de ervaringen van stakeholders met het azc positief, de samenwerking met het COA in de afgelopen jaren was goed en op sommige punten zelfs geïntensiveerd. Het aantal incidenten is volgens een aantal mensen met wie we gesproken hebben minder dan voorheen. En verder is de grootste groep bewoners gemotiveerd om iets maken van hun nieuwe leven en toekomst hier in Nederland.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doel van het onderzoek

Het azc Oisterwijk is gevestigd aan de Kievitsblekweg en maakt al meer dan drie decennia (sinds 1990) deel uit van de Oisterwijkse gemeenschap. Er zijn op deze locatie 450 opvangplaatsen voor asielzoekers waar zowel gezinnen als alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) zijn gehuisvest.

De bestuursovereenkomst tussen gemeente en het COA loopt tot en met juli 2022. De gemeente heeft aangegeven om, voordat deze overeenkomst ten einde loopt, een evaluatie te willen laten uitvoeren over de aanwezigheid van het azc. Deze evaluatie wordt meegenomen in de advisering van de gemeenteraad aan het college van B&W eind van 2021. Het college neemt begin 2022 een besluit over het al dan niet verlengen van de bestuursovereenkomst met het COA. Het PON & Telos heeft eerder in 2019 een evaluatie van het azc uitgevoerd.

Het doel van deze evaluatie is om, via onafhankelijk onderzoek, inzicht krijgen in hoe inwoners van de gemeente Oisterwijk en diverse stakeholders de aanwezigheid van het azc in de afgelopen 2 jaar (medio 2019 – medio 2021) ervaren hebben.

1.2 Methode van het onderzoek/leeswijzer

Voor deze evaluatie zijn vier verschillende doelgroepen benaderd om hun visie op het azc Oisterwijk te geven. In de komende hoofdstukken laten we telkens één van de doelgroepen aan het woord.

- **Hoofdstuk 2: Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)**
We spraken met twee managers van het COA werkzaam op de locatie azc Oisterwijk. In een interview zijn we met hen dieper ingegaan op de achtergrond van de verschillende bewonersgroepen en over wat er goed en minder goed gaat op het azc. Ook spraken we over aandachtspunten voor de toekomst.
- **Hoofdstuk 3: Organisaties betrokken bij het azc**
We hebben twee groepsgesprekken gehouden met stakeholders: mensen die beroepsmatig met het azc in aanraking komen. Aan het ene gesprek namen 4 stakeholders deel, aan het andere gesprek 10. Met deze in totaal 14 deelnemers spraken we over het contact dat zij hebben met het azc, over wat er in hun ogen goed gaat en waar de verbeterpunten liggen. Niet alle stakeholders konden bij één van de twee groepsgesprekken aanwezig zijn. We stuurden degenen die niet aanwezig konden zijn een korte online vragenlijst waarin zij hun ervaringen met het azc met ons konden delen. In totaal hebben 9 stakeholders de online vragenlijst ingevuld.

- **Hoofdstuk 4: Direct omwonenden van het azc**

We spraken ook met een groep van 12 direct omwonenden van het azc. Met hen gingen we in gesprek over het contact dat zij hebben met het azc en over hun zowel positieve als negatieve ervaringen met het azc Oisterwijk. Ook met hen bespraken we aandachtspunten voor de toekomst. Enkele omwonenden konden niet bij het groepsgesprek aanwezig zijn: zij kregen de mogelijkheid hun ervaringen met ons te delen via een korte online vragenlijst. 6 omwonenden hebben de online vragenlijst ingevuld.

- **Hoofdstuk 5: Inwoners van Oisterwijk (Burgerpanel Oisterwijk)**

We hebben ook een bredere groep inwoners vragen voorgelegd over het azc. Hiervoor hebben we de leden van het Burgerpanel Oisterwijk bevraagd. We hebben hen een kwantitatieve (online) vragenlijst gestuurd waarin we hen vroegen naar hun ervaringen/contacten met het azc, naar gevoelens van (on)veiligheid en naar overlast die zij eventueel ervaren.

- **Hoofdstuk 6: Slotbeschouwing**

We sluiten de rapportage af met een slotbeschouwing op alle informatie die met ons gedeeld is door de diverse hierboven genoemde groepen betrokkenen.

2 De mensen van het COA

2.1 Inleiding

Begin september 2021 spreken we met de twee managers van het COA: Caroline Rombouts is sinds 6 jaar als Manager Bijzondere opvang werkzaam in het azc in Oisterwijk en Henriëtte van der Klok is sinds een jaar werkzaam als locatiemanager van azc Oisterwijk. We vragen hen naar de huidige situatie op het azc, de gebeurtenissen in de afgelopen 2 jaar en aandachtspunten voor de toekomst.

Corona-periode

Vooraf dient opgemerkt te worden dat het azc een behoorlijk zware coronaperiode heeft gehad. Er was niet veel te doen voor bewoners, hetgeen vervelend was voor hen. Daarnaast kampte het azc in november 2020 met een grote corona-uitbraak onder 42 amv. Ze moesten allemaal in quarantaine, dat was erg lastig. Deze periode heeft volgens de managers ook veel impact gehad op de medewerkers.

2.2 Over de bewoners van het azc Oisterwijk

In het azc Oisterwijk staan 450 bedden waarvan 400 voor gezinnen zijn bedoeld. Er zijn 80 bedden voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (amv) beschikbaar maar er wordt gestreefd om maximaal 50 amv op te vangen op 1 locatie. Door de hoge instroom is er momenteel sprake van een bezetting van 58 amv. Het beleid rondom amv is 'geen kind op straat'. Elke amv krijgt dus opvang. Bijna geen enkele bewoner is meer afkomstig uit de zogenaamde 'veilige' landen, aldus het COA. Dit zijn landen zoals Marokko, Algerije, Libië en Tunesië. De kans op een verblijfsvergunning wanneer je uit deze landen komt, is zeer gering. De bewoners nu komen voornamelijk uit Syrië, Iran en Eritrea, net als 2 jaar geleden. Van de huidige feiten en cijfers van bewoners op het azc maakt het COA op verzoek van de gemeente nog een actueel overzicht. Dit overzicht maakt ook onderdeel uit de bredere evaluatie die de gemeente rondom het azc uitvoert.

2.3 Woonduur en uitstroom naar reguliere huisvesting

De gemiddelde woonduur van de bewoners verschilt sterk: sommigen asielzoekers wonen er maar kort, anderen langer. Dit heeft vooral ook te maken met de doorstroom naar reguliere woonlocaties in de gemeente waar statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning) door het COA aan gekoppeld zijn. Sinds januari 2020 loopt er de zogenaamde pilot Regioplacering in de Regio Hart van Brabant. Het doel van de pilot is om in een vroegtijdig stadium samen vast te kunnen stellen wat de beste route is voor een vergunninghouder (een asielzoeker met een verblijfsvergunning) om in te burgeren en te participeren in de lokale samenleving. De pilot is een samenwerking tussen het COA en 11 gemeenten: 9 uit het samenwerkingsverband Hart van Brabant (gemeenten Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk) plus

gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau. De pilot heeft een looptijd van twee jaar, tot 1 januari 2022 en wordt gesubsidieerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid¹.

Vergunninghouders die aan deze (arbeidsmarkt)regio (Hart van Brabant) gekoppeld zijn, worden dus in het azc Oisterwijk gehuisvest tot zij kunnen uitstromen naar een reguliere woning in de gemeente waaraan zij zijn gekoppeld. Dat koppelen aan een gemeente gebeurt op basis van diverse ‘harde’ en ‘zachte’ criteria (In welke sector heeft iemand kans op een baan? Waar liggen de meeste kansen? Heeft iemand al ergens familie of kennissen wonen, een sociaal netwerk? et cetera). Zo’n 80% van de huidige bewoners van het azc Oisterwijk is gekoppeld aan een van de 11 aan de pilot deelnemende gemeenten.

Stagnatie in uitstroom statushouders

Door de huidige woningmarktcrisis is er echter sprake van stagnatie in de uitstroom van vergunninghouders naar reguliere huisvesting in een gemeente. De beide managers van het COA hebben zelf geen contact met betreffende woningcorporaties.

Ook is er nog steeds sprake van achterstanden in vergunningaanvragen bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Dat was 2 jaar geleden ten tijde van het vorige evaluatieonderzoek van azc Oisterwijk ook het geval. Bij jongeren komt daar vaak ook nog bij dat er een leeftijdsonderzoek (om iemands leeftijd vast te kunnen stellen) moet plaatsvinden of dat er geen tolken uit het betreffende land beschikbaar zijn. Hierdoor ontstaat vertraging in asielaanvraagprocedures.

2.4 Participatie en dagbesteding

Bij het azc Oisterwijk zijn casemanagers participatie werkzaam die zich bezighouden met participatie en integratie van bewoners in de lokale samenleving. Zij onderhouden contacten met organisaties waar bewoners mee kunnen samenwerken. Verder is het COA in gesprek met de wethouder participatie en integratie van de gemeente Oisterwijk om de bewoners van het azc meer te laten deelnemen aan de maatschappij. Ook is er sinds enige tijd een zogenaamde Meedoen-balie² bij het azc Oisterwijk. Het doel hiervan is om het contact tussen bewoners van het azc met het dorp te versterken. De Meedoen-balie wordt samen met ContourdeTwern uitgevoerd. Inmiddels hebben er verschillende projecten plaatsgevonden: zo hebben bewoners van het azc koekjes gebakken en deze inclusief recept uitgedeeld in de wijk, zijn enkele bewoners van het azc bij bewoners in het dorp op bezoek gegaan en vice versa. Ook is een groep bewoners van het azc in de omgeving van het azc zwerfafval gaan opruimen. Ze worden daarbij ondersteund door een ervaren Zwerf-Afval-Pakker uit Oisterwijk zelf.

¹ Voor meer informatie zie:

<https://www.nieuwebrabanders.nl/huisvesting/pilot-regioplaatsing>
<https://www.coa.nl/sites/default/files/2021-05/Nieuwsbrief%20Oisterwijk%20-%20mei%202021.pdf>

² Voor meer informatie zie:

<https://www.nieuwebrabanders.nl/huisvesting/coa> en
<https://www.oisterwijknieuws.nl/2021/03/azc-oisterwijk-krijgt-een-meedoen-balie/>

Sommige volwassen bewoners hebben in samenwerking met De Sociale Werkplaats (DSW) geholpen in de groenvoorziening in het dorp. Zo hebben zij meegewerkt aan de vergroening van het dorp door bijvoorbeeld stoeptegels te verwijderen en te vervangen door meer groen.

De bewoners van het azc mogen allemaal vrijwilligerswerk doen. Betaald werk mogen zij pas doen als ze een half jaar in Nederland wonen en dan beschikken over een BSN-nummer, of als ze vergunninghouder zijn geworden. Ze worden bij betaald werk wel gekort op hun leefgeld.

2.5 Onderwijs

Op het terrein van het azc zijn een school voor basisonderwijs en een school voor voortgezet onderwijs gevestigd. Zodra bewoners de Nederlandse taal beheersen kunnen zij doorstromen naar een reguliere school in het dorp. De amv krijgen allemaal les op het terrein zelf. Er bestaat ook een Nationaal Onderwijsprogramma LOWAN waar het onderwijs op het azc zich aan moet houden. Hierin wordt volgens de Manager Bijzondere opvang het praktijkgericht onderwijs onvoldoende in meegenomen en juist dit praktijkonderwijs zou volgens haar beter aansluiten bij amv. Om deze reden is zij in gesprek met andere stakeholders om te bekijken of het mogelijk is om op een andere manier praktijkgerichte activiteiten op het azc Oisterwijk aan te bieden aan amv. Dit komt voort uit de ervaringen met het project "Talentenfabriek", waarin het azc jongeren laat kennismaken met hun talenten. Het COA kijkt samen met de jongeren waar zij goed in zijn. Via diverse activiteiten op en buiten het terrein van het azc kunnen de amv verschillende dingen doen en ontdekken waar ze goed in zijn. Zo hebben sommigen mondkapjes genaaid voor verpleeghuizen en hebben anderen plantenbakken gemaakt.

2.6 Veranderingen in de afgelopen 2 jaar

We vroegen naar veranderingen ten op zicht van de situatie bij de vorige evaluatie 2 jaar geleden. Een aantal zaken zijn sindsdien veranderd, we beschrijven ze hieronder.

- **Minder incidenten op het azc**

De managers geven aan dat er ten tijde van corona nauwelijks incidenten geweest zijn op het azc. Als er een incident was, leek het wellicht alsof er veel politie aanwezig was maar vanwege coronamaatregelen moesten politiemensen ieder in eigen auto op een melding af komen. Mogelijk dat omwonenden daardoor het idee hadden dat er veel incidenten waren maar in werkelijkheid viel dat dus mee.

- **(landelijke) Ketenmarinier is aangesteld**

Nieuw ten opzichte van de vorige evaluatie is de functie van ketenmarinier. Er is een landelijke ketenmarinier aangesteld met als opdracht aan te sturen op een gezamenlijke aanpak van overlastgevendende asielzoekers. Ook is er een landelijke ketenmarinier aangesteld specifiek gericht op amv. Deze functies bestaan nu zo'n 2,5 jaar. De ketenmarinier verbindt alle betrokken partijen in de keten met elkaar. Het doel is het terugdringen van overlast op de azc's en in de gemeenten.

- **Camerabewaking is aangebracht**

Op drie locaties rondom het azc (Vennelaan, Scheibaan en de Kievitsblekweg) is mede door een subsidie van rijksoverheid, camerabewaking geplaatst. Met deze camera's wordt het openbaar gebied rondom het azc in kaart gebracht.

- **Intensivering contact tussen COA en politie**

Het azc heeft frequenter contact met de politie dan voorheen. Wekelijks komt de wijkagent langs om even polshoogte te nemen op het azc. De politie informeert het COA altijd over structurele overlastgevers. Met overlastgevende amv voert het COA een gesprek waarbij ook de wijkagent en voogd aanwezig zijn. Er vindt hoor en wederhoor plaats, en eventueel krijgt betreffende amv een taakstraf, of een zogenaamde time-out opdracht waarin zij moeten reflecteren op hun gedrag. Verder is er nog het Perspectief Opvang Nidos (PON³) waardoor sommige (zeer) overlastgevende amv buiten het azc geplaatst kunnen worden naar de opvang van het Nidos. Het kan ook zijn dat ze, wanneer er een ernstig incident heeft plaatsgevonden, overgeplaatst worden naar een ander azc. Dit is bijvoorbeeld begin 2021 gebeurd nadat 3 amv betrokken waren bij een woningoverval in Oisterwijk.

Ook is het Openbare Orde Overleg tussen COA, gemeente, politie en Officier van Justitie geïntensiveerd van 8 naar 6 weken.

Verder geeft het COA aan dat er beveiligers aanwezig zijn die regelmatig een rondje op en rond het terrein van het azc lopen. Echter, als er zich zaken voordoen buiten het terrein van het azc, is dat een zaak van openbare orde en dus van politie of gemeente. Het azc wordt hier dan niet altijd over geïnformeerd.

Tot slot wordt de jaarlijks politiedag genoemd die op het azc georganiseerd wordt. Het is bedoeld als kennismaking van nieuwe wijkagenten en nieuwe COA-medewerkers, maar ook om te oefenen in het handelen bij incidenten.

- **Intensivering omwonendenoverleg**

Twee keer per jaar vindt er een omwonendenoverleg plaats. Het gaat dan om de direct omwonenden van het azc. Er zijn wel aanvragen voor deelname aan het overleg geweest van andere inwoners maar het omwonendenoverleg is, mede op verzoek van omwonenden zelf aldus de managers van het COA, specifiek voor direct omwonenden bedoeld. Betrokken omwonenden zijn bang dat het overleg anders te groot wordt en dat werkt dan minder goed.

³ “Binnen het project Perspectief Opvang Nidos (PON) – als onderdeel van Nidos – worden jongeren opgevangen, die geen verblijfsstatus hebben, maar door gedrag, overlast en/of een bijzondere zorgvraag (o.a. verslaving en geestelijke gezondheid) niet binnen de gewone kaders van het opvangmodel kunnen worden opgevangen. De jongeren van 15-18 jaar worden opgevangen op kleine schaal (2-4 jongeren per locatie) en intensief begeleid. Nidos ondersteunt hen in hun ontwikkeling met respect, veiligheid en bescherming.” (bron: nidos.nl)

- **Meldpunt voor omwonenden ingesteld**

Het COA heeft verder een online en telefonisch meldpunt⁴ ingesteld waar inwoners klachten, opmerkingen of meldingen over het azc kunnen doorgeven. Het streven is om zo spoedig mogelijk op alle meldingen te reageren. De manager geeft aan dat het kan zijn dat er nog niet op alle meldingen van omwonenden gereageerd is, maar dat het in ieder geval de aandacht van het COA heeft om op alle meldingen te reageren. Overigens, zo geeft de manager bijzondere opvang aan, wordt bij alle activiteiten voor de amv nauwelijks meer muziek gedraaid. Dit om de overlast voor omwonenden tot een minimum te beperken.

- **Digitale nieuwsbrief met feiten en cijfers**

Ieder kwartaal brengt het azc Oisterwijk een digitale nieuwsbrief uit met informatie over het azc en de meest recente feiten en cijfers van het azc. Die nieuwsbrief is voor iedereen toegankelijk: iedereen kan zich op de nieuwsbrief abonneren via de website van het azc⁵.

Daarnaast wordt er soms een open dag georganiseerd, door corona is die helaas vorig jaar en dit jaar niet doorgegaan.

2.7 Aandachtspunten voor de toekomst

Tot slot vroegen we nog naar aandachtspunten voor de toekomst.

- **Periode van eventuele verlenging bestuursovereenkomst**

Omdat het nog niet duidelijk is of de huidige bestuursovereenkomst, die loopt tot en met 1 juli 2022, verlengd wordt, is het lastig keuzes te maken over het wel of niet investeren in bepaalde projecten of huisvesting op het azc. De managers zouden graag willen zien dat als er besloten wordt tot verlenging van de bestuursovereenkomst, deze verlenging dan voor een langere periode, bijvoorbeeld 10 jaar, zou zijn. Dan zou het mogelijk zijn om plannen voor langere termijn te maken en investeringen te doen.

In de huidige bestuursovereenkomst (lopend tot en met juli 2021) zijn enkele aanvullende voorwaarden opgenomen. Enkele hiervan zijn ook als aandachtspunt uit de evaluatie in 2019 naar voren gekomen. Voorwaarden zoals het opstellen van een communicatieplan door het COA en het verbeteren van de communicatie richting inwoners, bijvoorbeeld via een nieuwsbrief en het instellen van een meldpunt voor inwoners. Aan deze voorwaarden is volgens de managers van het COA voldaan.

- **Aanwezigheid politie bij het omwonendenoverleg**

Aandachtspunt voor de toekomst is dat de politie aansluit bij het overleg tussen omwonenden en het COA. De politie heeft niet altijd bij dit overleg kunnen aansluiten in verband met roosters, maar zal in de toekomst hier wel vaker bij aansluiten.

⁴ Zie ook: <https://www.coa.nl/nl/oisterwijk>

⁵ Zie ook: <https://www.coa.nl/nl/nieuwsbrieven-azc-oisterwijk>

3 Bij het azc betrokken organisaties

3.1 Inleiding

Op 31 augustus 2021 spraken we in twee verschillende groepsgesprekken met respectievelijk 4 en 10 medewerkers die bij organisaties die samenwerken met het azc werkzaam zijn. Degenen die niet bij een van deze gesprekken aanwezig konden zijn, hebben een online vragenlijst ontvangen, waarin ze hun ervaringen met het azc van de afgelopen 2 jaar konden delen. De input van de groepsgesprekken en de respons op deze vragenlijst is verwerkt in dit hoofdstuk. De organisaties die bevroegd zijn, vindt u in bijlage A. In dit hoofdstuk gaan we achtereenvolgens in op wat de respondenten vinden dat goed gaat in de afgelopen twee jaar, welke negatieve ervaringen ze in deze periode hebben en wat ze als aandachtspunten voor de toekomst zien.

3.2 Wat gaat er goed?

Stakeholders hebben verschillende zaken genoemd die goed gaan in de samenwerking met het azc. De meeste stakeholders hebben overwegend positieve ervaringen met het azc en de bewoners ervan. We sommen ze hieronder op.

- **Fijn werken op het azc, veilig gevoel**
De meeste stakeholders met wie we spreken komen voor hun werk geregeld op het azc. Ze geven aan dat het fijn werken is op het azc en er een veilig gevoel te hebben. *“Het is een feestje om er te werken”*. Een stakeholder geeft aan dat het nu veilig en relaxt is op het azc, meer dan dat het voorheen was. *“De betrokkenheid van de medewerkers van het COA die op het azc werken is groot, ze zijn gepassioneerd, willen het goede doen voor de mensen die er wonen.”*
- **Goede samenwerking tussen onderwijs en zorg met het COA**
Zowel de contactpersonen vanuit onderwijs als vanuit de zorg ervaren de samenwerking met het COA als positief. Omdat het een klein azc is, zijn de lijnen kort en is de sfeer prettig. Initiatieven als de mobiele tandarts en de organisatie van de vaccinaties in de afgelopen periode kenmerken zich door goede samenwerking volgens diverse professionals.
- **Goede samenwerking met gemeente**
Enkele stakeholders benoemen dat ook de samenwerking met de gemeente goed is, bijvoorbeeld als het gaat om opvoedingsondersteuning.

- De groep overlastgevende bewoners op het azc is zeer beperkt**

Het lijkt erop dat de groep overlastgevende bewoners van het azc kleiner is dan in het verleden het geval was, aldus de ketenmarinier. Zowel landelijk als lokaal is deze groep overlastgevers kleiner geworden. De (landelijke) functie van ketenmarinier bestaat sinds 2,5 jaar en heeft als doel om overlast op azc's zoveel mogelijk te voorkomen. De ketenmarinier coördineert de aanpak waarin met alle partijen uit de veiligheidsketen individuele casussen (van overlastgevende asielzoekers) besproken worden. Die aanpak lijkt zijn vruchten af te werpen. De ketenmarinier geeft aan dat er landelijk een kleine groep veel overlast veroorzaakt, een groep die verantwoordelijk is voor het verlies aan draagvlak voor azc's. Voor het azc Oisterwijk geldt dat deze groep erg klein is. Hierin is een sterke bestuurder zoals gemeente Oisterwijk heeft erg belangrijk, aldus de ketenmarinier.
- Jongeren op het azc zijn erg gemotiveerd en leergierig**

Vanuit het onderwijs wordt aangegeven dat kinderen, zowel de amv als de kinderen uit de gezinnen die op het azc wonen, enorm leergierig en zeer gemotiveerd zijn. Zodra deze kinderen de Nederlandse taal vaardig zijn, stromen zij doorgaans door naar een reguliere school in Oisterwijk. Een school buiten het terrein van het azc. Binnen de school hebben ze weinig te maken met gedragsproblemen van kinderen.
- Goede integratie kinderen azc met Nederlandse kinderen**

Door diverse activiteiten die georganiseerd worden op het azc, is er integratie met de Nederlandse school in Oisterwijk en hebben kinderen die op het azc wonen contact met Nederlandse kinderen.
- Mooie Initiatieven tussen bewoners azc en de wijk**

Diverse stakeholders geven aan dat er verschillende initiatieven plaatsgevonden hebben om de verbinding van het azc met de rest van de gemeente te leggen. Zo is er een project geweest waarbij gezinnen vanuit het dorp en het azc voor elkaar kookten. Dit soort contacten worden als zeer positief ervaren.
- Kleine stapjes richting positieve beeldvorming azc**

Een stakeholder geeft aan dat er het afgelopen 2 jaar kleine stapjes in de goede richting gemaakt zijn door het COA om de negatieve beeldvorming waar het azc mee kampt om te draaien. Zo heeft het COA sinds een tijdje een periodieke digitale nieuwsbrief met informatie over het azc en is er ook een meldpunt waar inwoners van Oisterwijk met klachten of meldingen over het azc terecht kunnen. Het aanpakken van negatieve beeldvorming is, zo geeft een stakeholder aan, ook lastig want er gebeuren soms toch hele vervelende incidenten.
- Positief contact tussen bewoners azc en politie**

Jaarlijks bezoekt de politie het terrein van het azc om bewoners voorlichting te geven over onder andere het Nederlandse rechtssysteem, de rol van de politie en gedrag in het verkeer. Helaas is deze dag door corona niet doorgegaan.

- **Pilot Regioplacering sinds 2020⁶**

Verschillende mensen vinden het belangrijk dat statushouders sinds de pilot Regioplacering is gestart, in de regio een woning krijgen. Hierdoor kunnen mensen al eerder in hun proces van statusverwerving naar hun uiteindelijke school, vrijwilligerswerk doen of betaald werk verrichten. Dit kunnen ze dan continueren als ze een woning krijgen toegewezen.

3.3 Wat gaat er minder goed?

Ook hebben de stakeholders verschillende punten genoemd die minder goed verlopen. We beschrijven ze hieronder.

- **Negatieve ervaringen met het in dienst nemen van asielzoekers**

Een aantal horecaondernemers wil graag met jonge asielzoekers werken en hen in dienst nemen maar ervaren daarbij een aantal knelpunten. Veel asielzoekers, zo is de ervaring van de ondernemers, begrijpen niet zij financieel in moeten leveren zodra zij in loondienst gaan werken. Als ze werken moeten asielzoekers een deel van het leefgeld dat ze via het COA ontvangen inleveren. *“De motivatie om te werken verdwijnt daardoor bij hen, terwijl ze zouden moeten beseffen dat je met werk kan bouwen aan je toekomst hier.”* Ook verschilt de manier van werken in Nederland volgens de ondernemers die ervaring hebben met asielzoekers, veelal van de manier van werken die asielzoekers gewend lijken te zijn: denk aan het werken via een contract, met formulieren, met een rooster waarop je ingepland worden, het werken op vaste tijden. Als voorbeelden worden genoemd een asielzoeker die ingeroosterd stond en zonder bericht niet kwam opdagen ende wens van asielzoekers om dagelijks uitbetaald te krijgen in plaats van maandelijks. Ondernemers vragen zich af welke begeleiding richting werk er vanuit het COA is en hoe het overleg tussen COA en ondernemers die asielzoekers / statushouders een baan willen bieden verbeterd kan worden.

- **Vertraging in verwijzing van hulpbehoevende kinderen naar de GGZ**

De verwijzing van kinderen met een trauma naar een behandeling in de GGZ verloopt via het sociaal wijkteam. Dit werkt heel stroperig; er komt geen terugkoppeling naar bijvoorbeeld de kinderarts en deze ziet weinig voortgang. Veel kinderen hebben traumabehandeling nodig en hiermee zou niet te lang gewacht moeten worden. Verder zouden ze heel goed in een groep in plaats van individueel behandeld kunnen worden. Dat zou ook minder kostbaar zijn dan individuele behandeling. In Gilze gebeurt dit wel in samenwerking met Sterk Huis. Professionals ervaren knelpunten bij de financiering van interventies, de geringe beschikbaarheid van een in de juiste taal sprekende psycholoog of de matige kwaliteit van vertalingen. Verschillende professionals pleiten voor een regionale aanpak in deze. *“Je kunt al voorzien dat het fout gaat als je niet ingrijpt, dus je zet zo in op preventie! Het regionaal oppakken is dan goed voor het draagvlak. Gebrek aan hulp kost op de langere termijn meer”.*

⁶ Zie paragraaf 2.3 over de pilot Regioplacering in de regio Hart van Brabant.

- Gebrek aan tolken**

Verschillende professionals geven aan dat er geregeld geen tolk beschikbaar is. Dit is erg vervelend aangezien veel asielzoekers getraumatiseerd zijn, alles hebben moeten achterlaten en zich nu moeten aanpassen aan nieuwe regels. Goed kunnen communiceren via een tolk die de eigen taal spreekt is dan essentieel.
- Klein groepje ongemotiveerde jongeren**

Hoewel het merendeel van de kinderen en jongeren die op het azc wonen zeer gemotiveerd is en naar school gaat. Is er een klein groepje amv dat niet naar school gaat. Over het algemeen zijn dat de jongeren die uit de veilige landen komen. Aanpassen van het onderwijsprogramma om te zorgen dat dit groepje wel naar school komt heeft geen zin, aldus een stakeholder op het gebied van het onderwijs. Sommige van deze jongeren slapen ook niet op het terrein maar logeren bij vrienden in bijvoorbeeld Tilburg. Ze komen zich wel melden om op maandagochtend hun leef- en eetgeld in ontvangst te nemen maar lijken verder nauwelijks contact te hebben met professionals.
- Gemeente Oisterwijk op afstand**

Verschillende professionals ervaren de systeem- en leefwereld als niet passend: *“Als er een incident heeft plaatsgevonden, is onduidelijk wie de regie heeft! Je zou als een team om tafel moeten gaan om te bepalen wie de regie heeft. In Oisterwijk is de gemeente verder weg van het azc dan in Gilze”*.

Anderzijds geeft een stakeholder aan dat ze na contact met de wethouder wel steun kreeg bij haar pleidooi voor professionele begeleiding bij de peuteropvang op het azc.
- Negatieve berichtgeving door Oisterwijk Nieuws**

Berichtgeving op de website van Oisterwijk Nieuws, die verder gedeeld wordt op social media, kwalificeren de stakeholders als stemmingmakerij. De berichtgeving is volgens hen vaak suggestief en zet het azc steeds in een kwaad daglicht. Door de negatieve beeldvorming staat het draagvlak voor het azc onder druk.
- Technische problemen camerabewaking**

Het is bekend dat het terrein van het azc kampt met verbingsproblemen met mobiele zendmast. Hierdoor is ook de kwaliteit van de beelden die via de camerabewaking opgenomen worden, niet optimaal. Hierin zou, door het plaatsen van een extra zendmast, een verbetering in gemaakt kunnen worden.

3.4 Aandachtspunten voor de toekomst

Tot slot vroegen we de verschillende stakeholders naar aandachtspunten voor de toekomst. Wat zou er beter of anders kunnen? Waar zou specifieke aandacht voor moeten zijn?

- **Arbeidspotentieel onder bewoners azc aanboren**
Gezien de huidige tekorten op de arbeidsmarkt, zeker in de horeca, zouden verschillende ondernemers meer willen doen met de bewoners van het azc. Misschien zitten er wel mensen tussen die parttime willen werken, of koks. Enige begeleiding of een jobcoach is hierbij wenselijk; *“Mensen die ik zie willen heel graag aan de slag maar weten niet hoe ze het aan moeten pakken.”*
- **Praktische informatie verstrekken over het azc**
Verschillende mensen geven aan dat ze behoefte hebben aan praktische informatie bijvoorbeeld over de situatie van asielzoekers in hun land van herkomst. Wat is er gebeurd? Waar komen mensen vandaan et cetera.
- **Communicatie tussen COA en inwoners, ondernemers, professionals kan beter**
Volgens sommige stakeholders zijn er verbeterlagen te maken in de communicatie van het COA richting omwonenden, ondernemers en andere professionals. Zo is er, aldus een stakeholder, bijvoorbeeld maar één communicatiemedewerker bij het COA in dienst die werkzaam is voor heel Zuid-Nederland. Dat is volgens sommige stakeholders veel te weinig.
- **Negatieve beeldvorming ombuigen, meer positieve verhalen brengen**
Verschillende stakeholders geven aan dat het COA de positieve verhalen van het azc beter naar buiten zou kunnen brengen. Ze kunnen zelf zorgen voor goede voorbeelden en zo het positieve nieuws stimuleren. Bijvoorbeeld door meer zichtbaar te zijn op sociale media (Facebook, Instagram). Maak bijvoorbeeld gebruik van de positieve verhalen van oudbewoners. Dit aandachtspunt stond ook vermeld in het evaluatierapport uit 2019.
Begin 2021 is ContourdeTwern begonnen met een participatietraject, de zogenaamde Meedoen Balie. Zo hebben bewoners van het azc koekjes gebakken voor buurtbewoners en hebben bewoners zwerfaval in de wijk opgeruimd. Dat draagt dan weer bij aan een positiever beeld.
- **Aandacht voor fysieke ligging terrein azc**
Het terrein waar het azc is gehuisvest, wordt door sommige stakeholders als niet open ervaren. Sommigen ervaren het als een fort of een gevangenis. Minder omheining zou dit kunnen verminderen, aldus enkele stakeholders.

- Pro-actievare rol van azc/beveiligers gewenst**

Een stakeholder geeft aan dat de beveiliging op het azc pro-actiever zou mogen zijn, bijvoorbeeld bij het signaleren van strafbare feiten, het zelf aanhouden van een persoon met een locatieverbod, het zelf aanhouden van een persoon die met spullen loopt die zeer waarschijnlijk van diefstal afkomstig zijn (heling), het zelf van het terrein verwijderen van mensen die er niet thuishoren of het na een mishandeling op het terrein, direct aanhouden van de deze persoon.
- Doorstroom van statushouders naar reguliere huisvesting verbeteren**

Sommigen hebben de indruk dat de doorstroom van statushouders naar reguliere huisvesting buiten het azc heel snel gaat. De woningcorporatie geeft aan dat dat juist niet het geval is. De provincie legt gemeenten aantallen te huisvesten statushouders op. Dit past niet altijd bij het beschikbare aanbod.

Vanuit de woningcorporatie zijn er, samen met de andere twee corporaties in de gemeente, prestatieafspraken gemaakt. Ongeveer 2 tot 3 woningen per maand zijn beschikbaar voor huisvesting van statushouders. Knelpunt is niet alleen de stagnatie op de woningmarkt (er komt nauwelijks een woning vrij) maar ook de geschiktheid van de woningvoorraad. Die voorraad is in de dorpen in de regio eigenlijk niet geschikt voor alleenstaanden. Wellicht kunnen hierover in de regio specifieke afspraken gemaakt worden.
- Aandacht voor overbrengen Nederlandse cultuur aan asielzoekers**

Diverse stakeholders geven aan dat veel asielzoekers een gebrek aan kennis over het Nederlandse systeem en de Nederlandse normen en waarden lijken te hebben. Het zou volgens hen goed zijn als hier meer aandacht voor zou zijn en bewoners van het azc meer uitleg hierover zouden krijgen. Volgens sommige stakeholders gaat de participatie van asielzoekers geregeld mis door gebrek aan kennis over normen en waarden, het begrijpen van Nederlandse gewoontes en het begrip (over en weer) van een andere cultuur.

Volgens de stakeholders werkzaam in het onderwijs is er echter wel degelijk aandacht hiervoor op het azc. Zo krijgen bewoners uitleg over onder andere Nederlandse normen en waarden, maatschappijoriëntatie en rolpatronen. Daarnaast is er aandacht voor ouderparticipatie: in de zogenaamde ouderkamer krijgen ouders het Nederlandse schoolstelsel uitgelegd en wordt bijvoorbeeld de nieuwsbrief voorgelezen zodat ze weten welke taken van ouders verwacht worden.
- Verbetering aansluiting onderwijs azc-regulier onderwijs**

De aansluiting tussen het onderwijs op het azc en het reguliere onderwijs zou volgens enkele stakeholders verbeterd moeten worden. Hoewel het streven is dat er geen kind thuis hoeft te blijven, komt het geregeld voor dat kinderen twee maanden moeten wachten op een plek in het regulier onderwijs. Dit levert extra taalachterstand op voor die kinderen. Kennelijk krijgen betreffende scholen niet altijd een melding van een leerplichtambtenaar dat kinderen thuis zitten.

- **Aandacht voor huisvesting onderwijs en amv**

Zoals ook in de rapportage van de vorige evaluatie is benoemd, verdienen zowel de huisvesting van de school op het azc als de units waar de amv wonen, aandacht. De gebouwen zijn hoognodig aan renovatie of vervanging toe.

- **Onderwijs wil NT2-expertise inzetten**

Het onderwijs geeft aan dat ze hun NT2 (taalonderwijs, Nederlands als 2e taal) expertise ook graag op andere scholen zou willen inzetten. Bijvoorbeeld door NT2 onderwijs voor volwassenen te verzorgen. Nu krijgen statushouders het aanbod van NT2 en ook asielzoekers die voor hun 18e naar Nederland komen, krijgen taalonderwijs. Maar voor asielzoekers die na hun 18e binnenkomen en nog geen statushouder zijn, is er op dit moment geen aanbod van taalonderwijs. Daar zou ze graag NT2 les aan willen geven. Wellicht zijn er voor hen kansen via het Taalhuis.

4 Direct omwonenden van het azc

4.1 Inleiding

Eind augustus spraken we in een groepsgesprek met twaalf direct omwonenden van het azc Oisterwijk. In een viertal straten rondom het azc (Zwarte Wegje, Vennelaan, Kievitsblekweg en Kivitslaan) heeft de gemeente een uitnodigingsbrief in de brievenbus gedaan. Enkele bewoners van de Scheibaan waren aanwezig maar hadden geen uitnodiging ontvangen.⁷ Omwonenden die niet bij het groepsgesprek aanwezig konden zijn, konden hun ervaringen met ons delen via het invullen van een korte online vragenlijst.

De meeste aanwezige omwonenden wonen al lang in de buurt van het azc, een enkeling woont er sinds een paar jaar.

4.2 Kennis over het azc Oisterwijk

Vrijwel alle aanwezigen geven aan niet of nauwelijks op de hoogte te zijn van het reilen en zeilen op het azc. Ze weten niet wie er precies wonen, uit welke landen zij komen of hoe lang ze er wonen. Enkelen hebben het gevoel dat er alleen een select groepje mensen toegang heeft tot het azc en dat er anderen buiten gehouden worden.

Sommige omwonenden komen wel eens bewoners van het azc tegen op straat maar het contact gaat meestal niet verder dan elkaar begroeten. En ook dat is er volgens één aanwezige niet altijd bij omdat hij wel eens een grote mond terug gekregen heeft.

4.3 Contact met COA en gemeente

De omwonenden ervaren geen of nauwelijks communicatie over het azc vanuit het azc én de gemeente. Ze zijn hierover vrijwel allemaal (zeer) ontevreden. Er is wel een omwonendenoverleg (laatste keer is dat in mei 2021 geweest) maar niet iedere direct omwonende wordt hiervoor uitgenodigd of mag hierbij aansluiten.⁸ Het merendeel van degenen die we spreken is niet bij dit omwonendenoverleg aanwezig. Degenen die daar wel bij zijn geven aan ook een e-mailnieuwsbrief met informatie te ontvangen. Die ontvangen andere direct omwonenden kennelijk niet. De politie is zelden of nooit bij het omwonendenoverleg aanwezig dus informatie van die zijde ontbreekt ook, aldus degenen die wel uitgenodigd zijn bij dit overleg.

⁷ Zij vormen een soort blinde vlek voor de gemeente; ze zijn ook niet benaderd voor het omwonendenoverleg op het azc.

⁸ Het omwonendenoverleg met azc en gemeente vindt tweemaal per jaar plaats. De laatste keer is dat overleg in mei 2021 geweest.

De omwonenden die wij spreken missen informatie over het azc. Ze zouden graag meer feiten weten zoals over wie er wonen en hoeveel mensen er wonen, waar ze vandaan komen en hoe lang ze er wonen. Zijn het gezinnen of ook alleenstaande minderjarige asielzoekers? Ook hoe procedures rondom asielaanvragen verlopen vinden ze interessant. Geopperd wordt om bijvoorbeeld tweemaandelijks een korte update hiervan te ontvangen zodat omwonenden (en ook andere inwoners van Oisterwijk) weten wat er speelt op het azc.

Het grote personeelsverloop op het azc komt volgens enkele aanwezigen de communicatie met omwonenden niet ten goede. Het lijkt alsof er steeds weer nieuwe mensen werken en een vast aanspreekpunt voor omwonenden ontbreekt. Enkeligen geven aan behoefte te hebben aan een vast aanspreekpunt waar zij met vragen of meldingen terecht kunnen. Dit kan zowel iemand van het COA of van de gemeente zijn. Als het maar niet steeds iemand anders is.

Men vindt het vervelend dat je, als je iets meldt bij het azc, er daarna geen feedback op krijgt; je hoort er niets meer van. Het lijkt dan alsof de medewerkers van het azc onverschillig zijn.

4.4 Negatieve ervaringen met het azc

We vroegen de aanwezige omwonenden naar hun negatieve ervaringen met het azc. We vatten deze hieronder samen:

- **Gebrek aan communicatie tussen omwonenden en COA en gemeente:** zie paragraaf 4.3.
- **Veel alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) op het azc:** bij de vorige verlenging van de overeenkomst met COA is, aldus enkele omwonenden, toegezegd dat er geen amv meer gehuisvest zouden worden op het azc in Oisterwijk. Deze toezegging is niet nagekomen. Dat maakt sommige omwonenden wantrouwend.
- **Ervaringen met criminaliteit door bewoners azc:** enkele omwonenden zijn slachtoffer geweest van criminaliteit gepleegd door bewoners van het azc. Het gaat hierbij om woninginbraak en fietsendiefstal. Ook hebben sommige omwonenden gezien dat er verdachte spullen over het hek van het azc gegooid werden of dat bewoners bij het hek spullen aan het verkopen waren. Een andere omwonende noemt nog het voorbeeld dat in hun huis was ingebroken door iemand van het azc maar dat de melding die hiervan gedaan is gebagatelliseerd en de bewoner voelde zich niet serieus genomen. Sommige voorvallen hebben veel impact gehad op de betreffende omwonenden. Dit soort incidenten maakt dat een aantal omwonenden zich onveilig voelt en liever ziet dat het azc uit Oisterwijk verdwijnt.

- **Ervaringen met overlast zijn wisselend**
De meningen over overlast door bewoners van het azc zijn verdeeld. Het lijkt erop dat inwoners die dicht bij het azc wonen meer overlast ervan ervaren dan omwonenden die er iets verder van wonen of er kortere tijd wonen. Waarschijnlijk, zo geven de mensen die overlast ervaren, is het ook maar een heel klein groepje van bewoners dat overlast veroorzaakt. De meeste mensen die er wonen lijken volgens omwonenden geen overlast te veroorzaken.
- **Geen zicht op wat er gebeurt op het azc:** enkele omwonenden hebben het gevoel dat incidenten die zich voordoen op het azc onder de pet gehouden worden. Ze hebben een traumahelikopter of politiewagen naar het azc zien gaan maar zagen daarvan geen melding, daar waar normaliter alle politiemeldingen terug te vinden zijn. Het wantrouwen richting zowel het COA als gemeente is groot. Als er iets gebeurt, wordt het buiten de openbaarheid gehouden. Sommigen vermoeden dat er wordt gedeald op of voor het azc. Ook worden er gestolen spullen verhandeld via Marktplaats. Normaal mogen jongeren onder de 18 jaar geen alcohol drinken, de jongere asielzoekers drinken en worden hierop niet gecorrigeerd, aldus de buurtgenoten. Ook zijn er vaak zogenaamde 'hotelgasten'; dit zijn mensen die van buiten bij het azc logeren. Dat merken omwonenden aan geparkeerde auto's.
- **Gevoel van onveiligheid door het azc:** drie aanwezigen hebben minderjarige dochters die zij als het donker is niet alleen voorbij het azc laten fietsen. Het is in het verleden namelijk herhaaldelijk voorgekomen dat zij door azc bewoners op een zeer onprettige manier zijn benaderd of zijn lastig gevallen door bewoners van het azc.
- **Gebrek aan handhaving op en rondom het azc:** sommige omwonenden geven aan dat de avondklok, die gedurende enige tijd in Nederland van kracht was, massaal door bewoners van het azc genegeerd werd. Niemand controleerde dit kennelijk, het werd niet gehandhaafd, aldus een omwonende. De bewoners hebben het idee totaal niet gehoord te worden of serieus genomen te worden. Sommige overlastgevende jongeren die op het azc wonen, worden weggestuurd bij de parkeerplaats maar een kwartier later staan ze er weer, aldus een omwonenden. De politie zou volgens enkele buurtbewoners vaker moeten surveilleren rond het terrein van het azc.

4.5 Positieve ervaringen met het azc

Bewoners die korte tijd in de buurt van het azc wonen, zijn positiever gestemd dan de omwonenden die er al langer wonen. Een aanwezige geeft aan heel trots te zijn op het feit dat er een azc in de gemeente is en blij te zijn om te wonen in een land waar goede opvang geregeld is voor asielzoekers. *“Mensen die met een goede reden naar ons land, en een azc hebben we nou eenmaal nodig”*. Ook geeft een omwonende aan dat er steeds meer activiteiten tussen azc en het dorp plaatsvinden, zoals het ophalen van zwerfafval en de koekjesbakactie.

Verscheidende omwonenden hebben goede herinneringen aan het azc toen zij daar vroeger als kind speelden, aan het bezoeken van de open dag en aan het bijwonen van een voorstelling op het azc. Helaas hebben dit soort activiteiten het afgelopen jaar nauwelijks plaatsgevonden.

4.6 Aandachtspunten voor de toekomst

De aanwezige omwonenden noemden enkele aandachtspunten voor de toekomst:

- **Betere communicatie over en weer:** de meeste aanwezigen uiten de wens om beter geïnformeerd te worden over het reilen en zeilen op het azc, bijvoorbeeld via een periodieke nieuwsbrief of door een overleg met omwonenden waarbij alle direct omwonenden aan kunnen sluiten en niet alleen een select gezelschap. Ook noemen ze een informatieavond georganiseerd door het COA waarin medewerkers van het azc uitleg geven over het dagelijks leven op het azc: wat leren bewoners bijvoorbeeld over de Nederlandse maatschappij, en over de normen en waarden? Hoe verloopt hun asielprocedure? Ze wensen duidelijkheid en eerlijkheid.
- **Vast aanspreekpunt voor omwonenden:** enkele omwonenden uiten de wens om een vast aanspreekpunt vanuit het COA te hebben. Hierdoor zou de communicatie tussen azc en omwonenden verbeterd kunnen worden.
- **Gemeente kan met activiteiten initiëren voor interactie azc met inwoners Oisterwijk:** de gemeente zou het voortouw kunnen nemen bij het initiëren van acties die leiden tot meer positieve ervaringen van omwonenden, aldus enkele omwonenden. Een omwonende geeft als voorbeeld dat er vanuit het azc wel iets georganiseerd zoals bewoners van het azc die in de wijk zwerfvuil aan het opruimen waren, maar hiervan zijn de meeste omwonenden die wij spraken niet op de hoogte.
- **Ideeën bij andere azc's opdoen:** ook wordt het idee geopperd om te kijken naar andere azc's in de buurt zoals in Budel. Een omwonende geeft aan dat daar wellicht ook goede voorbeelden zijn van hoe het azc de omgeving betreft bij de bewoners van het azc en vice versa.

- **Ondernemers zoeken arbeidskrachten:** één omwonende is tevens ook ondernemer en is op zoek naar arbeidskrachten. Het zou mooi zijn als er een link gelegd kan worden met statushouders die werk zoeken en bedrijven in de directe omgeving die op zoek zijn naar arbeidskrachten. Dat contact ontbreekt nu en het is jammer dat arbeidspotentieel van bewoners op het azc onbenut blijft, aldus deze ondernemer.
- **Meer sancties en beter handhaven:** sommige omwonenden zien notoire overtreeders graag verdwijnen van het azc Oisterwijk. Ze begrijpen niet waarom sommige overlastgevers nadat ze aangehouden zijn, een dag later weer op straat staan en waarom deze op het azc mogen blijven wonen.
- **Duidelijkheid over proces besluitvorming eventuele verlenging:** de omwonenden geven aan graag een terugkoppeling van dit evaluatieonderzoek te willen en ook geïnformeerd te worden over het besluitvormingsproces: wat zijn de vervolgstappen? Wanneer wordt besloten over een eventuele verlenging en welke overwegingen liggen hieraan ten grondslag.
- **Actiegerichtheid:** vooral de omwonenden die al lang in de omgeving van het azc wonen, willen graag zien dat er voortuitgang geboekt wordt. Ze hebben het gevoel dat er met de aandachtspunten van twee jaar geleden niets is gedaan. Ook toen waren er klachten over de communicatie met azc, de gevoelens van onveiligheid en het gevoel niet serieus te worden genomen door gemeente of politie.

5 Burgerpanel Oisterwijk

5.1 Inleiding

We hebben de vraag naar ervaringen met het azc in Oisterwijk ook voorgelegd aan het Burgerpanel Oisterwijk. Het Burgerpanel Oisterwijk is een online panel van inwoners van 16 jaar en ouder die enkele keren per jaar online een vragenlijst ontvangen over actuele thema's die in de gemeente spelen.

De vragenlijst over het azc in Oisterwijk kon ingevuld worden van dinsdag 20 juli tot en met zondag 1 augustus 2021. In totaal hebben 1.065 leden van het Burgerpanel Oisterwijk een uitnodiging ontvangen om mee te werken aan het onderzoek. **502 panelleden** vulden de vragenlijst in. Dit is een respons van 47%.

De 'n' boven een tabel geeft het aantal panelleden weer dat de vraag daadwerkelijk heeft ingevuld. De weergegeven percentages zijn gewogen. Meer informatie hierover vindt u in bijlage B.

Door afrondingsverschillen komt het totaal in een tabel niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.

5.2 Algemene opvatting

Allereerst vroegen we naar de mening over opvang van asielzoekers in Nederland en in Oisterwijk in het bijzonder. Iets meer dan de helft van de panelleden (54%) geeft aan dat zij het – over het algemeen – een goede zaak vinden dat er in Nederland asielzoekers worden opgevangen. 12% vindt dit een slechte zaak en 34% staat hier neutraal tegenover.

We vroegen vervolgens hoe panelleden staan tegenover het feit dat het azc in de gemeente Oisterwijk asielzoekers opvangt. Ook hier zien we dat de grootste groep van de panelleden (45%) dit een goede zaak vindt. Iets meer dan een kwart van de panelleden (28%) geeft aan dat zij dit geen goede zaak vinden. Een deel van de panelleden staat wat minder positief tegenover opvang in de gemeente Oisterwijk dan dat zij staan tegenover opvang (elders) in Nederland.

Tabel 1 Hoe staat u – in het algemeen – tegenover het feit dat er in Nederland asielzoekers worden opgevangen? (n=501)

	%
Ik vind dit een goede zaak	54
Ik sta hier neutraal tegenover	34
Ik vind dit geen goede zaak	12

Tabel 2 Hoe staat u – in het algemeen – tegenover het feit dat het azc in de gemeente Oisterwijk asielzoekers opvangt? (n=501)

	%
Ik vind dit een goede zaak	45
Ik sta hier neutraal tegenover	27
Ik vind dit geen goede zaak	28

5.3 Kennis over het azc

Zijn de inwoners van Oisterwijk op de hoogte van wat er gebeurt in het azc? Weten ze bijvoorbeeld wie er wonen, uit welke landen zij komen, welke activiteiten er georganiseerd worden, hoe lang mensen er verblijven? En zijn ze er weleens geweest?

Driekwart van de panelleden geeft aan dat zij een beetje op de hoogte zijn van wat er gebeurt in het azc. 5% is hiervan helemaal op de hoogte, 25% helemaal niet.

Minder dan een op de vijf panelleden (18%) vindt dat zij voldoende geïnformeerd worden over het azc. De helft van de panelleden (49%) vindt hier op dit moment niet voldoende over geïnformeerd te worden en heeft daar wel behoefte aan.

Tot slot geeft 34% aan dat zij op dit moment niet voldoende worden geïnformeerd, maar hier ook geen behoefte aan te hebben.

Tabel 3 In hoeverre bent u op de hoogte van wat er gebeurt in het azc? (n=502)

	%
Helemaal van op de hoogte	5
Enigszins van op de hoogte	33
Een beetje van op de hoogte	36
Niet van op de hoogte	25

Tabel 4 Vindt u dat u voldoende wordt geïnformeerd over het azc? (n=470)

	%
Ja, ik word hierover voldoende geïnformeerd	18
Nee, maar ik zou hier wel over geïnformeerd willen worden	49
Nee, maar daar heb ik ook geen behoefte aan	34

Over welke onderwerpen, die te maken hebben met het azc in gemeente Oisterwijk, zou u geïnformeerd willen worden?

We vroegen de panelleden die behoefte hebben aan meer informatie over het azc, wat hun informatiebehoefte is. Veel panelleden geven aan behoefte te hebben aan algemene informatie over de bewoners van het azc. Welke mensen wonen daar? Hoeveel zijn dat er? Hoe lang wonen ze daar? Om welke reden wonen ze daar? Welke herkomst hebben zij? Dit zijn allemaal vragen waar veel panelleden antwoord op zouden willen.

Daarnaast geven diverse panelleden aan dat zij behoefte hebben aan informatie over de incidenten die plaatsvinden in het azc. Daarbij leeft bij verschillende panelleden het gevoel dat het COA en het azc niet altijd transparant zijn over het aantal incidenten en meldingen van overlast.

Eén derde van de panelleden (36%) weet waar zij terecht kunnen bij vragen, opmerkingen of klachten over het azc. 64% weet dit niet.

Tabel 5 Stel u heeft vragen, opmerkingen of klachten over het azc, weet u dan waar u terecht kan? (n=496)

	%
Ja	36
Nee	64

5.4 Ervaringen met het azc

13% van de panelleden heeft in de afgelopen 2 jaar het azc in de gemeente Oisterwijk bezocht. We vroegen hen wat de reden was van hun bezoek. Een kwart van de panelleden geeft als reden voor hun bezoek het doneren van kleding/spullen (25%) of het bezoek van een open dag (24%). 10% deed hier vrijwilligerswerk. De grootste groep (43%) geeft aan dat hier een andere reden voor was. Hierbij ging het in de meeste gevallen om een werkgerelateerd bezoek.

Tabel 6 Heeft u in de afgelopen 2 jaar het azc bezocht? (n=496)

	%
Ja	13
Nee	87

Tabel 7 Kunt u aangeven wat de reden van uw bezoek was? (n=76)

	%
Anders	43
Het doneren van kleding/spullen	25
Bezoek van een open dag	24
Het doen van vrijwilligerswerk	10
Het bezoeken van een andere culturele activiteit	7
Het bezoeken van een muziekevenement	1

Kunt u kort omschrijven hoe u uw bezoek aan het azc heeft ervaren?

Het grootste deel van de panelleden beschrijft hun bezoek aan het azc als een positieve ervaring. Zij werden goed ontvangen en kregen een leerzaam inkijkje in het leven in het azc. Enkele panelleden hebben wat minder positieve ervaringen. Zij geven aan dat zij zich niet welkom voelden en dat er weinig ruimte was voor kritische vragen over bijvoorbeeld overlast.

Meer dan de helft van de panelleden (58%) heeft wel eens contact (gehad) met een of meerdere bewoners van het azc in gemeente Oisterwijk. Voor 10% geldt dat zij regelmatig contact hebben met een of meerdere bewoners van het azc. 42% van de panelleden geeft aan nog nooit contact te hebben gehad met een bewoner van het azc.

Tabel 8 Heeft u wel eens contact (gehad) met een of meerdere bewoners van het azc in Oisterwijk? (n=496)

	%
Ja	58
<i>Ja, regelmatig</i>	10
<i>Ja, soms</i>	15
<i>Ja, een enkele keer</i>	33
Nee	42

12% van de panelleden heeft wel eens contact gehad met een van de genoemde partijen over het azc in gemeente Oisterwijk. De grootste groep (4%) heeft zowel met de gemeente als het azc of het COA gesproken. 88% van de panelleden heeft nog nooit contact gehad met een van deze partijen over het azc in Oisterwijk.

Kunt u kort beschrijven waarover u contact had?

We vroegen de panelleden die contact hebben gehad met een van de partijen over het azc, waar dit contact over ging. Een deel van de panelleden geeft aan dat zij beroepsmatig contact hebben gehad met een van de partijen over het azc. Bijvoorbeeld omdat zij zelf werkzaam waren bij een van de partijen of een dienst verleenden aan bewoners van het azc. Daarnaast geven verschillende panelleden aan dat zij hebben deelgenomen aan een buurtbijeenkomst waarin met omwonenden werd gesproken over het azc. Tot slot geeft een deel van de panelleden aan dat zij contact hebben gehad over de ervaren overlast door bewoners van het azc.

Tabel 9 Heeft u wel eens contact gehad met de gemeente, met het azc of met het COA over het azc in Oisterwijk? (n=495)

	%
Ja, met de gemeente	2
Ja, met het azc	3
Ja, met het COA	2
Ja, met de gemeente en het AZC of COA	4
Nee	88

2% van de panelleden verricht vrijwilligerswerk bij het azc. Daarnaast geeft 4% aan momenteel geen vrijwilligerswerk te verrichten bij het azc maar dat in de toekomst wel te willen. We vroegen panelleden die vrijwilligerswerk verrichten bij het azc, om wat voor vrijwilligerswerk dit gaat. Het soort vrijwilligerswerk is nogal uiteenlopend. Zo ondersteunen enkele panelleden bij de kinderopvang en bij het leren van de Nederlandse taal.

Tabel 10 Verricht u vrijwilligerswerk bij het azc? Zo ja, kunt u kort omschrijven wat voor vrijwilligerswerk u precies doet? (n=495)

	%
Ja	2
Nee, maar ik zou dat wel willen	4
Nee	94

5.5 Ervaren van overlast

63% van de panelleden heeft in de afgelopen 2 jaar nooit overlast ervaren door de aanwezigheid van het azc in Oisterwijk. 21% heeft in deze periode een enkele keer overlast ervaren. 13% ervoer regelmatig overlast en 3% vaak.

We vroegen panelleden die overlast hebben ervaren of deze overlast afgenomen, gelijk gebleven of toegenomen is ten opzichte van de periode vóór 2019.

45% geeft aan dat de overlast duidelijk is toegenomen ten opzichte van twee jaar geleden. Voor 36% is de overlast enigszins toegenomen. 2% geeft aan dat de overlast is afgenomen.

Kunt u toelichten welke overlast u ervaren heeft, waar en wanneer?

We vroegen respondenten wat voor overlast zij hebben ervaren en op welke plaatsen deze overlast heeft plaatsgevonden. Een deel van de respondenten geeft aan overlast te ervaren van asielzoekers die in groepen rondhangen in het centrum van Oisterwijk. Dat rondhangen zou vaak gepaard gaan met geluidsoverlast door geschreeuw en harde muziek. Ook in supermarkten (met name de Lidl) en andere winkels ervaren diverse respondenten overlast. Bijvoorbeeld doordat asielzoekers zich niet houden aan de 1,5 meter afstand of geen mondkapje dragen, of doordat zij mee zouden proberen te kijken bij het pinnen.

Een andere veel genoemde vorm van overlast is crimineel gedrag van asielzoekers. Zo geven verschillende respondenten aan dat zij het slachtoffer zijn geweest van fietsendiefstal, waarbij een inwoner van het asielzoekerscentrum dader zou zijn geweest. Ook zijn diverse respondenten getuige geweest van (winkel)diefstal. Tot slot geven respondenten aan dat zij overlast ervaren van de politieauto's die regelmatig richting het azc zouden rijden.

Tabel 11 Heeft u in de afgelopen 2 jaar door de aanwezigheid van het azc overlast ervaren? Zo ja, hoe vaak? (n=493)

	%
Nee, nooit	63
Ja, een enkele keer	21
Ja, regelmatig	13
Ja, vaak	3

Tabel 12 Is deze overlast naar uw mening afgenomen, gelijk gebleven of toegenomen ten opzichte van de periode vóór 2019? (n=165)

	%
Duidelijk toegenomen	45
Enigszins toegenomen	36
Niet toegenomen of afgenomen	17
Enigszins afgenomen	1
Duidelijk afgenomen	1

Hoe zou de ervaren overlast verminderd kunnen worden?

We vroegen respondenten vervolgens wat er gedaan zou kunnen worden om de overlast te beperken. Een deel van de respondenten antwoordt op deze vraag dat overlast alleen verminderd kan worden door sluiting van het azc. Andere respondenten pleiten ervoor om geen alleenstaande minderjarige vreemdelingen of asielzoekers uit veilige landen op te vangen. Ook zijn er respondenten die aangeven dat de mensen die overlast veroorzaken en/of crimineel gedrag vertonen, zouden moeten worden uitgezet. Ook strenger optreden en meer toezicht houden worden door verschillende respondenten aangedragen om overlast te verminderen.

Een deel van de respondenten zou het over een andere boeg gooien om overlast te verminderen. Zij opperen om asielzoekers beter te informeren over de normen en waarden in Nederland. Op die manier zou de integratie volgens hen bevorderd kunnen worden en de overlast verminderd. Ook zou de gemeente Oisterwijk volgens hen eerlijker en transparanter moeten zijn naar haar inwoners. Dat zou over en weer meer begrip creëren en overlast verminderen.

5.6 Gevoelens van onveiligheid

60% van de panelleden heeft zich in de afgelopen 2 jaar nooit onveilig gevoeld door de aanwezigheid van het azc in Oisterwijk. 25% heeft zich in deze periode een enkele keer onveilig gevoeld. 10% voelde zich regelmatig onveilig en 5% vaak.

We vroegen panelleden die zich onveilig hebben gevoeld of deze onveiligheidsgevoelens afgenomen, gelijk gebleven of toegenomen zijn ten opzichte van de periode vóór 2019.

31% geeft aan dat de onveiligheidsgevoelens duidelijk zijn toegenomen, voor 32% zijn ze enigszins toegenomen. 34% geeft aan deze hetzelfde zijn gebleven. 2% van de panelleden geeft aan dat de onveiligheidsgevoelens enigszins zijn afgenomen.

Tabel 13 Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar door de aanwezigheid van het azc onveilig gevoeld? Zo ja, hoe vaak? (n=490)

	%
Nee, nooit	60
Ja, een enkele keer	25
Ja, regelmatig	10
Ja, vaak	5

Tabel 14 Zijn deze onveiligheidsgevoelens afgenomen, gelijk gebleven of toegenomen ten opzichte van de periode vóór 2019? (n=183)

	%
Duidelijk toegenomen	31
Enigszins toegenomen	32
Niet toegenomen of afgenomen	34
Enigszins afgenomen	2
Duidelijk afgenomen	0

Kunt u toelichten waarom, waar en wanneer u zich onveilig voelde?

Een groot deel van de respondenten die zich onveilig voelt, geeft aan dat zij zich met name onveilig voelen wanneer asielzoekers in een groep bij elkaar staan. Dit gaat volgens hen vaak gepaard met luidruchtigheid en obstructie van voet- of fietspad. Dit zou veelal in het centrum van Oisterwijk zijn, maar ook in bosrijk gebied komt dit soms voor. Verschillende respondenten geven aan dat zij zich geïntimideerd voelen wanneer zij een dergelijke groep passeren. Het feit dat de asielzoekers in een vreemde taal met elkaar spreken lijkt bij te dragen aan de gevoelens van onveiligheid. Verschillende respondenten geven aan hen om die reden niet goed te kunnen peilen en ook vaak het gevoel te hebben dat de groep over hen aan het praten is. Verschillende vrouwelijke panelleden geven daarnaast aan dat zij het gevoel hebben te worden nagestaard of worden nagefloten.

Een deel van de respondenten geeft aan dat hun onveiligheidsgevoelens niet worden veroorzaakt door hun eigen ervaringen. Voor hen ontstaan de gevoelens van onveiligheid doordat zij om zich heen negatieve berichten horen over het azc. Bijvoorbeeld door berichtgeving in lokale en regionale media over incidenten op het azc of over incidenten waar asielzoekers bij betrokken zijn. Ook de sirenes van politieauto's, vermoedelijk op weg naar het azc, leiden voor een deel van de respondenten tot onveiligheidsgevoelens.

Hoe zou dat onveilige gevoel verminderd kunnen worden?

Ook hier vroegen we respondenten wat er gedaan zou kunnen worden om de gevoelens van onveiligheid te verminderen. Opnieuw geeft een deel van de respondenten aan dat het azc in de gemeente Oisterwijk gesloten zou moeten worden. Een ander deel van de respondenten zou graag zien dat er minder alleenstaande minderjarige vreemdelingen worden opgevangen en dat meer de focus komt op opvang van gezinnen. Ook wordt geopperd om minder mensen op te vangen in het azc. Daarnaast bepleit een aantal respondenten om de asielzoekers die overlast veroorzaken uit te zetten.

Een ander deel van de respondenten komt met het voorstel om samenscholing van asielzoekers te verbieden of in te perken. Dit voorstel komt voort uit het feit dat veel respondenten aangeven voornamelijk onveiligheidsgevoelens te ervaren wanneer zij asielzoekers in een groep treffen. Hierover zouden dan afspraken gemaakt moeten worden met het azc. Een andere oplossing die door verschillende respondenten wordt aangedragen is om tijd te investeren om de asielzoekers wat meer te leren over de normen en waarden in Nederland. Op die manier hopen zij het gedrag van asielzoekers in positieve zin te kunnen beïnvloeden.

Heeft u (andere) ervaringen met het azc in Oisterwijk? Dit mogen zowel positieve als negatieve ervaringen zijn.

Veel respondenten geven aan dat zij positieve ervaringen hebben gehad met azc. In enkele gevallen gaat dit om respondenten die via (vrijwilligers)werk in contact komen met het azc en haar bewoners. Dit kan zijn doordat zij als professional diensten verlenen aan bewoners van het azc bijvoorbeeld als docent of arts of doordat zij er als vrijwilliger werken. Bijvoorbeeld als vrijwilliger bij taalles. Andere respondenten noemen het vriendelijk begroeten van bewoners van het azc op straat als prettige ervaring.

De negatieve ervaringen die worden genoemd, komen grotendeels al terug in de paragrafen over overlast en onveiligheid hiervoor. Het zijn de negatieve ervaringen met groepjes rondhangende jongeren die woonachtig zijn in het azc. Dit zou vooral spelen in het centrum van Oisterwijk en meer bijzonder rondom supermarkten (vooral voormalige plek Lidl). Een aantal andere negatieve ervaringen richten zich op de informatievoorziening vanuit de gemeente. De gemeente zou onvoldoende transparant zijn over het aantal incidenten en de algehele gang van zaken.

Veel respondenten geven tot slot aan dat zij eigenlijk helemaal geen ervaringen hebben met bewoners van het azc. Dit geldt met name voor inwoners van Moergestel en Haaren. Doordat zij ver van het azc vandaan wonen, komen ze niet of nauwelijks in aanraking met haar bewoners. Hetzelfde geldt overigens ook voor veel inwoners van het dorp Oisterwijk die niet in het centrum of langs de route van en naar het azc wonen.

5.7 Azc onderdeel van de Oisterwijkse samenleving

Meer dan de helft van de panelleden (55%) geeft aan dat het azc Oisterwijk in hun ogen geen onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving. 45% vindt dat het azc daar wel onderdeel van uitmaakt: 5% vindt het helemaal onderdeel van de samenleving en 40% een beetje tot enigszins.

Tabel 15 Vindt u dat het azc Oisterwijk onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving? (n=445)

	%
Ja	45
<i>Ja, helemaal</i>	5
<i>Ja, enigszins</i>	14
<i>Ja, een beetje</i>	26
Nee	55

Kunt u toelichten waarom het azc Oisterwijk wel of geen onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving?

We vroegen alle respondenten om toe te lichten waarom het azc wel of geen onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving. Respondenten die hier 'nee' op antwoordden geven veelal aan dat er volgens hen veel afstand is tussen de bewoners van het azc en de inwoners van gemeente Oisterwijk. Deze afstand bedoelen zij in veel gevallen zowel letterlijk als figuurlijk. Letterlijk doordat het azc zich aan de rand van Oisterwijk bevindt en zij zodoende gevoelsmatig wat buiten de Oisterwijkse samenleving staan. Figuurlijk doordat er weinig interactie bestaat tussen beide groepen. Ook zouden de bewoners van het azc niet of nauwelijks integreren en het blijft daarmee volgens sommigen een losstaande groep.

De groep respondenten die aangeeft dat het azc 'een beetje' of 'enigszins' onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving, geven enerzijds aan dat de bewoners van het azc feitelijk deel uit van de Oisterwijkse samenleving doordat zij zichtbaar zijn en winkels in het centrum bezoeken. Anderzijds blijft volgens hen het onderlinge contact uit en is er meer

sprake van langs elkaar leven in plaats van met elkaar leven. Wel vinden verschillende respondenten dat je na 30 jaar azc in Oisterwijk toch wel kunt zeggen dat het een onderdeel is van de Oisterwijkse samenleving. Dit laatste wordt ook veel onderschreven door respondenten volgens wie het azc ‘volledig’ onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving. Enkele respondenten uit die groep geven ook aan dat het wat diversiteit en dynamiek geeft aan de Oisterwijkse samenleving.

5.8 Aandachtspunten voor de toekomst

We legden respondenten de vraag voor: “*Stel dat wordt besloten dat het azc in de gemeente Oisterwijk blijft in de komende jaren. Waar moeten het azc en de gemeente dan vooral aandacht aan besteden?*”

De antwoorden die respondenten op deze vraag geven lopen sterk uiteen.

- **Aandacht voor opvang ‘echte’ vluchtelingen:** een deel van hen wil dat er vooral aandacht uitgaat naar het opvangen van de juiste mensen. Dit zijn volgens hen mensen die daadwerkelijk niet meer in hun thuisland kunnen wonen en die willen werken aan hun toekomst. Er zou volgens deze groep geen plaats moeten worden geboden aan mensen die afkomstig zijn uit veilige landen en hier naartoe zijn gekomen
- **Minder opvangplekken voor amv:** ook zouden er op dit moment teveel alleenstaande minderjarigen worden ondergebracht in het azc. Veel respondenten geven aan dat die aantallen moeten worden teruggebracht.
- **Meer aandacht voor veiligheid inwoners Oisterwijk:** andere respondenten geven aan dat er meer aandacht moet zijn voor de veiligheid van de inwoners van Oisterwijk. Er moet iets gedaan worden aan de gevoelens van onveiligheid, die voor een deel van de respondenten gepaard gaat met de aanwezigheid van het azc. Hier worden verschillende suggesties voor gegeven, zoals strenger handhaven of restricties opleggen aan de bewoners van het azc.
- **Sluiting azc:** een deel van de respondenten zou liever zien dat het azc volledig wordt gesloten. Na ruim 30 jaar is het in hun ogen aan een andere gemeente om deze zorg te dragen.
- **Meer aandacht voor communicatie met inwoners Oisterwijk over azc:** tot slot geeft een groep respondenten aan dat er in hun ogen vooral aandacht moet worden besteed aan de communicatie met inwoners over het azc. Op dit moment zou er ondermaats en niet transparant worden gecommuniceerd.
- **Meer aandacht voor integratie azc-bewoners:** ook geven inwoners aan dat er meer aandacht moet zijn voor de integratie van bewoners van het azc bij de Oisterwijkse samenleving. Dit kan door de asielzoekers beter voor te lichten over het reilen en zeilen in Nederland, maar ook door hen meer te betrekken bij de samenleving. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door samen op te trekken binnen (vrijwilligers)projecten en door herhaaldelijk open dagen te organiseren op het azc. Op die manier komen de bewoners van het azc minder ver af te staan van de Oisterwijkse samenleving.

6 Slotbeschouwing

In deze rapportage heeft u in afzonderlijke hoofdstukken de ervaringen met het azc en aandachtspunten voor de toekomst van alle bij het azc betrokken partijen kunnen lezen: een diverse groep stakeholders, de beide managers van het COA, direct omwonenden van het azc en inwoners van gemeente Oisterwijk. Als we dit geheel overzien, vallen een paar zaken op die hieronder beschrijven.

Bekendheid van communicatie COA onder direct omwonenden en inwoners

Zowel uit het groepsgesprek met enkele direct omwonenden van het azc als uit het onderzoek via het Burgerpanel komt naar voren dat inwoners behoefte hebben aan informatie over feiten en cijfers van het azc. Sinds voorjaar 2020 brengt het COA periodiek een digitale nieuwsbrief uit waarin precies deze informatie is opgenomen. Iedereen kan deze nieuwsbrieven inzien of zich abonneren op de nieuwsbrieven en deze via e-mail ontvangen. Kennelijk is bij veel inwoners niet bekend dat er periodiek een nieuwsbrief uitgebracht wordt die openbaar toegankelijk is. Ook het ingestelde telefonische en online meldpunt van het azc Oisterwijk lijkt onder een grote groep inwoners niet bekend te zijn.

Onduidelijkheid over samenstelling omwonendenoverleg

Uit het groepsgesprek met omwonenden komt naar voren dat niet duidelijk is wie behoren tot de categorie “direct omwonenden” en wie precies deel mogen nemen aan het door het COA geïnitieerde omwonendenoverleg. Afstemming daarover tussen COA, gemeente en omwonenden zou tot duidelijkheid hierin kunnen leiden, bijvoorbeeld door specifieke geografische afbakening van de groep direct omwonenden.

Discrepancie tussen beleving inwoners en feitelijkheden

Uit het Burgerpanel onderzoek komt naar voren dat een aanzienlijk deel van de inwoners (45%) vindt dat de overlast rondom het azc in de afgelopen 2 jaar duidelijk is toegenomen. Uit de gesprekken met zowel COA als stakeholders op gebied van veiligheid komt echter een ander beeld naar voren. Het merendeel daarvan geeft aan dat het de laatste tijd juist rustiger is op het azc. Volgens hen vinden er nog wel incidenten plaats maar minder dan voorheen. Ook zien we veel wantrouwen terug bij inwoners, met name bij de respondenten van het burgerpanel en bij omwonenden die er langer wonen: ze hebben het gevoel dat gemeente, COA en politie niet open en transparant zijn over meldingen van het azc. Cijfers hierover zijn openbaar toegankelijk, aldus de politie. Ook de negatieve en soms suggestieve berichtgeving over het azc draagt niet bij aan het verbeteren van de beeldvorming onder veel inwoners.

Fysieke ligging azc

Zowel bij stakeholders als bij omwonenden en inwoners horen we terug dat de fysieke ligging van het azc maakt dat het azc als een afgesloten niet toegankelijk terrein wordt ervaren. Het geeft het gevoel dat het azc geen deel uitmaakt van de Oisterwijkse gemeenschap.

Tot slot

Overall zijn de ervaringen van stakeholders met het azc positief, de samenwerking met het COA in de afgelopen jaren was goed en op sommige punten zelfs geïntensiveerd. Het aantal incidenten is volgens COA en enkele stakeholders minder dan voorheen, de grootste groep bewoners is gemotiveerd om iets maken van hun nieuwe leven en toekomst hier in Nederland. Het overbruggen van culturele verschillen is om diverse redenen niet altijd makkelijk maar we zien dat mooie stappen gemaakt worden op het gebied van integratie en participatie in Nederland en in Oisterwijk in het bijzonder. Het breder delen van deze positieve verhalen, het betrekken van inwoners van Oisterwijk bij het azc via diverse projecten zoals de Meedoen Balie of open dagen dragen allemaal bij aan het verkleinen van de afstand die veel inwoners voelen ten aanzien van het azc. Het verkleinen van deze afstand door kennismaking, ontmoeting en het delen van positieve ervaringen is een belangrijk aandachtspunt.

Bijlage A Lijst met geïnterviewde organisaties

COA

Locatiemanager azc Oisterwijk

Manager Bijzondere Opvang azc Oisterwijk

Stakeholders

Centrummanagement Oisterwijk

ContourdeTwern

Durendael College / 2College

Gemeente Oisterwijk – teamleider veiligheid

GGD

Horeca ondernemers buitengebied (Vakantiepark KampinaStaete en Het Boscafe, Restaurant & Bowling Net iets anders)

Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Oisterwijk

Loket Wegwijs

Ministerie van Justitie en Veiligheid (ketenmarinier)

Politie Midden-Brabant

Stichting Nidos

Stichting Opmaat (onderwijs)

Vluchtelingenwerk

Vreemdelingenpolitie

Woningcorporatie Leystromen

Woningcorporatie Woonveste

Bijlage B Respons Burgerpanel Oisterwijk

De vragenlijst stond online van dinsdag 20 juli tot en met zondag 1 augustus 2021.

1.065 leden van het Burgerpanel Oisterwijk ontvingen een uitnodiging voor dit onderzoek.

502 panelleden vulden de vragenlijst in. Dit is een respons van 47%.

Achtergrondkenmerken

In de tabellen hieronder is de verdeling te zien van de respondenten naar de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en woonplaats.

Geslacht	n	%
Vrouw	208	41
Man	294	59
Totaal	502	100
Leeftijd	n	%
16-29 jaar	31	6
30-39 jaar	60	12
40-54 jaar	115	23
55 -54 jaar	117	23
65-74 jaar	132	26
75 jaar en ouder	47	9
Totaal	502	100
Woonplaats	n	%
Oisterwijk	380	76
Moergestel	56	11
Haaren	63	13
Heukelom	2	0
<i>Niet ingevuld</i>	1	0
Totaal	502	100

Representativiteit en betrouwbaarheid

De resultaten van dit onderzoek zijn representatief gemaakt ten opzichte van de totale populatie van de gemeente Oisterwijk. Omdat inwoners van het dorp Haaren vanaf heden ook deelnemen aan het Burgerpanel Oisterwijk, worden resultaten representatief gemaakt t.o.v. de totale populatie van de 'nieuwe' gemeente Oisterwijk. Dat wil zeggen de gemeente Oisterwijk inclusief de inwoners van het dorp Haaren die per 1 januari 2021 tot de gemeente Oisterwijk behoren.

De resultaten van dit onderzoek zijn representatief op de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en woonplaats. Om dat te doen zijn de gegeven antwoorden gewogen naar deze achtergrondvariabelen. Dit houdt in dat de antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep. Op die manier wordt onder- en oververtegenwoordiging van bepaalde groepen in de respons gecorrigeerd. Het aantal panelleden dat de vragenlijst volledig heeft ingevuld is voldoende om betrouwbare⁹ uitspraken te doen.

⁹ Uitgaande van een betrouwbaarheidspercentage van 95 % komen we bij een aantal van 502 respondenten uit op een marge van 4,3 %. Dit ligt lager dan de gewenste maximale foutmarge van 5,0 %.

Bijlage C Vragenlijst Burgerpanel Oisterwijk

Vragenlijst evaluatie AZC Oisterwijk 2021

Algemene opvatting

1. Hoe staat u – in het algemeen – tegenover het feit dat er in Nederland asielzoekers worden opgevangen?
 - Ik vind dit een goede zaak
 - Ik sta hier neutraal tegenover
 - Ik vind dit geen goede zaak
 - Weet ik niet
2. Hoe staat u – in het algemeen – tegenover het feit dat het azc in de gemeente Oisterwijk asielzoekers opvangt?
 - Ik vind dit een goede zaak
 - Ik sta hier neutraal tegenover
 - Ik vind dit geen goede zaak
 - Weet ik niet

Informatie over het azc

3. In hoeverre bent u op de hoogte van wat er gebeurt in het azc?
Bijvoorbeeld wie er wonen, uit welke landen zij komen, welke activiteiten er georganiseerd worden, hoe lang mensen er verblijven.
 - Helemaal van op de hoogte
 - Enigszins van op de hoogte
 - Een beetje van op de hoogte
 - Niet van op de hoogte
4. Vindt u dat u voldoende wordt geïnformeerd over het azc?
 - Ja, ik word hierover voldoende geïnformeerd
 - Nee, maar ik zou hier wel over geïnformeerd willen worden
 - Nee, maar daar heb ik ook geen behoefte aan
 - Weet ik niet

[Indien vraag 4 'nee, maar ik zou hier wel over geïnformeerd willen worden']

5. Over welke onderwerpen, die te maken hebben met het azc in gemeente Oisterwijk, zou u geïnformeerd willen worden?

6. Stel u heeft vragen, opmerkingen of klachten over het azc weet u dan waar u terecht kan?

- Ja
- Nee

Ervaring met het azc

7. Heeft u in de afgelopen 2 jaar het azc bezocht?

- Ja
- Nee

[Indien vraag 7 'Ja']

8. Kunt u aangeven wat de reden van uw bezoek was? [meerdere antwoorden mogelijk]

- Bezoek van een open dag
- Het doen van vrijwilligerswerk
- Het bezoeken van een muziekevenement
- Het bezoeken van een andere culturele activiteit
- Het doneren van kleding/spullen
- Anders, namelijk: _____

9. Kunt u kort omschrijven hoe u uw bezoek aan het azc heeft ervaren?

10. Heeft u wel eens contact (gehad) met een of meerdere bewoners van het azc in Oisterwijk?

Bijvoorbeeld hen groeten of spreken op straat / in de supermarkt. Of contact tijdens een bezoek aan het azc of via vrijwilligerswerk voor het azc.

- Ja, regelmatig
- Ja, soms
- Ja, een enkele keer
- Nee, nooit

11. Heeft u wel eens contact gehad met de gemeente, met het azc of met het COA over het azc in Oisterwijk?

- Ja, met de gemeente
- Ja, met het azc
- Ja, met het COA
- Ja, met de gemeente en het azc of het COA
- Nee

[Indien vraag 11 'Ja, met de gemeente | Ja, met het azc, Ja met het COA | Ja, met de gemeente en het COA']

12. Kunt u kort beschrijven waarover u contact had?

13. Verricht u vrijwilligerswerk bij het azc? Zo ja, kunt u kort omschrijven wat voor vrijwilligerswerk u precies doet?

- Ja, namelijk:
- Nee, maar ik zou dat wel willen
- Nee

Overlast

14. Heeft u in de afgelopen 2 jaar door de aanwezigheid van het azc overlast ervaren? Zo ja, hoe vaak?

- Nee, nooit
- Ja, een enkele keer
- Ja, regelmatig
- Ja, vaak

[Indien vraag 14 'Ja, een enkele keer | Ja, regelmatig | Ja, vaak']

15. Is deze overlast naar uw mening afgenomen, gelijk gebleven of toegenomen ten opzichte van de periode vóór 2019?

- Duidelijk toegenomen
- Enigszins toegenomen
- Niet toegenomen of afgenomen
- Enigszins afgenomen
- Duidelijk afgenomen
- N.v.t. / weet niet

[Indien vraag 14 'Ja, een enkele keer | Ja, regelmatig | Ja, vaak']

16. Kunt u toelichten welke overlast u ervaren heeft, waar en wanneer?

[Indien vraag 14 'Ja, een enkele keer | Ja, regelmatig | Ja, vaak']

17. Hoe zou de ervaren overlast verminderd kunnen worden?

Onveiligheidsgevoelens

18. Heeft u zich in de afgelopen 12 maanden door de aanwezigheid van het azc onveilig gevoeld? Zo ja, hoe vaak?

- Nee, nooit
- Ja, een enkele keer
- Ja, regelmatig
- Ja, vaak

Routing bij ja: [indien nee vraag 18 en 19 overslaan]

[Indien vraag 18 'Ja, een enkele keer | Ja, regelmatig | Ja, vaak']

19. Zijn deze onveiligheidsgevoelens afgenomen, gelijk gebleven of toegenomen ten opzichte van de periode vóór 2019?

- Duidelijk toegenomen
- Enigszins toegenomen
- Niet toegenomen of afgenomen
- Enigszins afgenomen
- Duidelijk afgenomen
- N.v.t. / weet niet

[Indien vraag 18 'Ja, een enkele keer | Ja, regelmatig | Ja, vaak']

20. Kunt u toelichten waarom, waar en wanneer u zich onveilig voelde?

[Indien vraag 18 'Ja, een enkele keer | Ja, regelmatig | Ja, vaak']

21. Hoe zou dat onveilige gevoel verminderd kunnen worden?

22. Heeft u (andere) ervaringen met het azc in Oisterwijk? Dit mogen zowel positieve als negatieve ervaringen zijn.

- Ja, namelijk
- Nee

23. Vindt u dat het azc Oisterwijk onderdeel uitmaakt van de Oisterwijkse samenleving?

- Ja, helemaal
- Ja, enigszins
- Ja, een beetje
- Nee
- Dat weet ik niet

24. Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten?

25. Stel dat wordt besloten dat het azc in de gemeente Oisterwijk blijft in de komende jaren. Waar moeten het azc en de gemeente dan vooral aandacht aan besteden?

26. Heeft u tot slot nog opmerkingen over dit onderzoek of over dit onderwerp?

HET **pon | telos**

OPGERICHT IN
1947

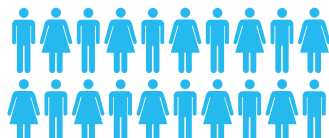
GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

30

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- > FONDSEN

HET
pon | telos

Over het PON & Telos

Maatschappelijke besluitvorming verbeteren

Wij zijn een sociale kennisonderneming in het hart van de samenleving. We beschouwen het als onze opdracht om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren. Dat doen we door wetenschappelijke kennis met kennis van de praktijk te verbinden. We zijn van data, feiten en cijfers, maar geven die altijd een gezicht. Waarbij iedere stem telt. Voorkeuren en meningen halen we op, onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methoden. Daarbij zijn we altijd gericht op duurzaamheid: de harmonieuze verbinding tussen sociale, ecologische en economische doelstellingen. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van samenleven, nu en in de toekomst.

Met een multidisciplinair en creatief team van bijna 30 adviseurs en onderzoekers werken we vooral voor lokale en regionale overheden in Nederland (met een sterke kennispositie in Noord-Brabant), maar ook voor corporaties, banken, zorg- en welzijnsinstellingen, fondsen en maatschappelijke organisaties. We werken daarbij intensief samen met universiteiten en andere kennisinstellingen en zijn officieel partner van Tilburg University. Met onze kennis en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon-telos.nl
hetpon-telos.nl